

Bank Spółdzielczy w Środzie Wielkopolskiej

**Regulamin
świadczenia usług w zakresie
prowadzenia rachunków bankowych
dla klientów instytucjonalnych**

Środa Wielkopolska, maj 2023 r.

Spis treści

<i>Rozdział 1. Postanowienia ogólne</i>	3
A. Definicje i postanowienia wstępne	3
B. Otwarcie rachunku	11
C. Wniosek	12
D. Umowa	13
E. Pełnomocnictwo	13
<i>Rozdział 2. Dysponowanie środkami pieniężnymi na rachunku</i>	15
A. Sposoby dysponowania środkami pieniężnymi na rachunku (wykonywanie transakcji płatniczych)	15
B. Czeki	20
C. Polecenie zapłaty	21
<i>Zasady funkcjonowania oraz realizacji polecenia zapłaty</i>	21
<i>Realizacja polecenia zapłaty - odbiorca</i>	20
<i>Odmowa realizacji polecenia zapłaty, zwrot polecenia zapłaty</i>	22
<i>Odwołanie niezrealizowanego polecenia zapłaty</i>	23
D. Wypłaty z rachunku po śmierci posiadacza rachunku	23
E. Przedsiębiorstwo w spadku	24
F. Postanowienia dotyczące rachunków wspólnych	23
<i>Rozdział 3. Rachunki lokat</i>	24
<i>Rozdział 4. Kredyt w rachunku bieżącym</i>	24
<i>Rozdział 5. Instrumenty płatnicze i usługi mobilne</i>	25
<i>Rozdział 6. Usługi bankowości elektronicznej</i>	25
<i>Rozdział 7. Usługa płatności masowych</i>	25
<i>Rozdział 8. Oprocentowanie środków, zmiana oprocentowania, naliczenie odsetek</i>	25
<i>Rozdział 9. Prowizje i opłaty bankowe</i>	26
<i>Rozdział 10. Reklamacje, skargi, wnioski</i>	27
<i>Rozdział 11. Zasady odpowiedzialności Banku</i>	28
<i>Rozdział 12. Zmiana umowy, regulaminu, taryfy lub Przewodnik dla klienta</i>	33
<i>Rozdział 13. Wyciągi z rachunku</i>	35
<i>Rozdział 14. Rozwiązanie i wygaśnięcie umowy</i>	39
<i>Rozdział 15. Postanowienia końcowe</i>	42

Wykaz załączników

Załącznik nr 1 – Zasady realizacji przelewów natychmiastowych w systemie Express Elixir

Załącznik nr 2 – Zasady wydawania i funkcjonowania instrumentów płatniczych

Załącznik nr 3 – Zasady udostępniania i funkcjonowania elektronicznych kanałów dostępu

Rozdział 1. Postanowienia ogólne

A. Definicje i postanowienia wstępne

§ 1

1. Niniejszy „Regulamin świadczenia usług w zakresie prowadzenia rachunków bankowych dla klientów instytucjonalnych”, zwany w dalszej części regulaminem, określa prawa i obowiązki stron umowy **ramowej** dla klientów instytucjonalnych w tym:
 - 1) warunki otwierania, prowadzenia i zamykania rachunków **w złotych**;
 - 2) zakres i zasady dysponowania środkami zgromadzonymi na rachunkach;
 - 3) zasady wydawania przez Bank kart do rachunków i dokonywania operacji przy ich użyciu;
 - 4) zasady świadczenia przez Bank usług bankowości elektronicznej;
 - 5) zasady wydawania i funkcjonowania innych instrumentów płatniczych;
 - 6) zasady świadczenia przez Bank pozostałych usług w ramach prowadzonego rachunku.
2. Zlecenia płatnicze w obrocie dewizowym realizowane są zgodnie z obowiązującym w Banku regulaminem realizacji **przez SGB-Banik S.A.** poleceń wypłaty w obrocie dewizowym.
3. Aktualna treść regulaminów, o których mowa w ust 1 i 2, dostępna jest w placówkach Banku.
4. W okresie obowiązywania umowy Bank, na wniosek posiadacza rachunku złożony w każdym czasie, zobowiązany jest do udostępnienia:
 - 1) postanowień zawartych umów w sposób uzgodniony z posiadaczem rachunku;
 - 2) aktualnej treści regulaminu, w sposób uzgodniony z posiadaczem rachunku, poza trybem określonym w **§ 64 oraz**
 - 3) informacji dotyczących rachunku i wykonanych transakcji płatniczych, w sposób uzgodniony z posiadaczem rachunku.

§ 2

Przez określenia użyte w niniejszym regulaminie należy rozumieć:

- 1) agent rozliczeniowy – bank lub innego dostawcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych;
- 2) agent rozliczeniowy Banku – agenta rozliczeniowego, za którego pośrednictwem Bank dokonuje rozliczeń transakcji dokonanych przy użyciu instrumentów płatniczych wydanych przez Bank;
- 3) akceptant – odbiorcę innego niż konsument, na rzecz którego agent rozliczeniowy świadczy usługę płatniczą w tym możliwość zapłaty za usługę lub towar przy wykorzystaniu usługi BLIK;
- 4) aktywacja usługi BLIK – czynności wykonywane w Portfelu SGB, mające na celu zdefiniowanie parametrów niezbędnych do realizacji transakcji w ramach usługi BLIK;
- 5) **aplikacja mobilna/aplikacja – oprogramowanie udostępniane przez bank, służące do obsługi bankowości mobilnej, instalowane na zaufanym urządzeniu mobilnym użytkownika, umożliwiające korzystanie z usług bankowych, w tym składanie zleceń płatniczych;**
- 6) autoryzacja – zgodę na dokonanie transakcji płatniczej udzieloną odpowiednio przez posiadacza rachunku, pełnomocnika, użytkownika karty lub użytkownika systemu w sposób określony w regulaminie;
- 7) Bank – Bank Spółdzielczy w Środzie Wielkopolskiej;
- 8) bank beneficjenta (odbiorcy) – bank prowadzący rachunek beneficjenta, dokonujący rozliczenia kwoty zlecenia płatniczego z beneficjentem;
- 9) bank płatnika – bank prowadzący rachunek posiadacza rachunku będącego płatnikiem, dokonujący rozliczenia kwoty zlecenia płatniczego z płatnikiem;
- 10) bankomat – urządzenie samoobsługowe umożliwiające wypłatę gotówki lub dokonywanie innych operacji przy użyciu instrumentu płatniczego;
- 11) **beneficjent rzeczywisty – każda osoba fizyczna sprawująca bezpośrednio lub pośrednio kontrolę nad posiadaczem rachunku poprzez posiadane uprawnienia, które wynikają z okoliczności faktycznych lub prawnych umożliwiające wywieranie decydującego wpływu na czynności**

lub działania podejmowane przez posiadacza rachunku, lub każdą osobę fizyczną, w imieniu której są nawiązywane stosunki gospodarcze lub jest przeprowadzana transakcja okazjonalna, w tym:

- a) w przypadku osoby prawnej innej niż spółka, której papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym podlegającym wymogom ujawniania informacji wynikającym z przepisów prawa Unii Europejskiej lub odpowiadających im przepisów prawa państwa trzeciego:
 - osobę fizyczną będącą udziałowcem lub akcjonariuszem, której przysługuje prawo własności więcej niż 25% ogólnej liczby udziałów lub akcji tej osoby prawnej,
 - osobę fizyczną dysponującą więcej niż 25% ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym tej osoby prawnej, także jako zastawnik albo użytkownik, lub na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi do głosu,
 - osobę fizyczną sprawującą kontrolę nad osobą prawną lub osobami prawnymi, którym łącznie przysługuje prawo własności więcej niż 25% ogólnej liczby udziałów lub akcji, lub które łącznie dysponują więcej niż 25% ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym tej osoby prawnej, także jako zastawnik albo użytkownik, lub na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi do głosu,
 - osobę fizyczną sprawującą kontrolę nad osobą prawną poprzez posiadanie uprawnień, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 37 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, lub
 - osobę fizyczną zajmującą wyższe stanowisko kierownicze w przypadku udokumentowanego braku możliwości ustalenia lub wątpliwości co do tożsamości osób fizycznych określonych w tiret pierwszym–czwartym oraz w przypadku niestwierdzenia podejrzeń prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu,
 - b) w przypadku trustu:
 - założyciela,
 - powiernika,
 - nadzorcę, jeżeli został ustanowiony,
 - beneficjenta lub – w przypadku gdy osoby fizyczne czerpiące korzyści z danego trustu nie zostały jeszcze określone – grupę osób, w których głównym interesie powstał lub działa trust,
 - inną osobę sprawującą kontrolę nad trustem,
 - inną osobę fizyczną posiadającą uprawnienia lub wykonującą obowiązki równoważne z określonymi w tiret pierwszym–piątym,
 - c) w przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą, wobec której nie stwierdzono przesłanek lub okoliczności mogących wskazywać na fakt sprawowania kontroli nad nią przez inną osobę fizyczną lub osoby fizyczne, przyjmuje się, że taka osoba fizyczna jest jednocześnie beneficjentem rzeczywistym
- 12) Call Center – telefoniczne centrum obsługi klienta, obsługujące klientów przez całą dobę, 7 dni w tygodniu, pod numerem telefonu 800 888 888. Wszystkie rozmowy są rejestrowane (opłata za minutę połączenia zgodnie z taryfą danego operatora);
 - 13) CEIDG – Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej;
 - 14) data waluty (data księgowania) – moment w czasie, od którego lub do którego Bank nalicza odsetki od środków pieniężnych, którymi obciążono lub uznano rachunek;
 - 15) dodatkowy dokument tożsamości – inny niż określony w pkt 16, ważny dokument, pozwalający na dodatkową weryfikację tożsamości osoby dokonującej z Bankiem czynności prawnej lub faktycznej, w szczególności: legitymację emeryta lub rencisty;
 - 16) dokument tożsamości – ważny dokument, pozwalający na ustalenie tożsamości osoby, dokonującej z Bankiem czynności prawnej lub faktycznej;
 - 17) dostępne środki – saldo rachunku, powiększone o kwotę niewykorzystanego kredytu w rachunku bieżącym, pomniejszone o sumę środków zablokowanych na rachunku w celu rozliczenia dyspozycji dotyczących tych środków;

- 18) dostawca świadczący usługę inicjowania transakcji płatniczej – dostawcę usług płatniczych prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie świadczenia usługi inicjowania transakcji płatniczej;
- 19) dzień roboczy – dzień, w którym Bank prowadzi obsługę klientów w zakresie uregulowanym regulaminem, inny niż sobota lub dzień określony odrębnymi przepisami, jako dzień wolny od pracy;
- 20) elektroniczny kanał dostępu – sposób komunikacji posiadacza rachunku z Bankiem lub Banku z posiadaczem na odległość, za pośrednictwem sieci teleinformatycznej lub urządzeń elektronicznych;
- 21) EOG- Europejski Obszar Gospodarczy obejmujący państwa wymienione na liście krajów będących jego członkami;
- 22) Express Elixir – system przelewów natychmiastowych realizowanych w złotych polskich, umożliwiający wymianę zleceń płatności pomiędzy jednostkami uczestników tego systemu w godzinach określonych przez uczestnika;
- 23) godzina graniczna – godzina podana w regulaminie, do której Bank przyjmuje określone zlecenia płatnicze, w celu ich wykonania w danym dniu roboczym;
- 24) hasło 3D Secure – jednorazowy kod SMS wysyłany przez Bank na numer telefonu komórkowego użytkownika, podany w Banku w celu zweryfikowania tożsamości użytkownika i dodatkowej autoryzacji transakcji kartą w internecie z wykorzystaniem usługi 3D Secure;
- 25) IBAN/unikatowy identyfikator – unikalny numer rachunku bankowego, zgodny z międzynarodowym standardem numeracji rachunków bankowych, ustanowionym przez European Committee for Bank Standardisation;
- 26) indywidualne dane uwierzytelniające – indywidualne dane zapewniane użytkownikowi przez dostawcę usług płatniczych do celów uwierzytelniania;
- 27) instrument płatniczy – karta, karta zbliżeniowa, usługa BLIK;
- 28) karta (karta debetowa) - instrument płatniczy, identyfikujący jej wydawcę licencjonowanego i użytkownika, umożliwiający dokonywanie operacji określonych w regulaminie;
- 29) karta wzorów podpisów – ewidencję wzorów podpisów osób upoważnionych przez posiadacza rachunku do dysponowania rachunkiem/środkami będącymi na rachunku oraz wzoru pieczętki stosowanej przez posiadacza;
- 30) karta zbliżeniowa – karta umożliwiająca dokonywanie transakcji zbliżeniowych;
- 31) klient/klient instytucjonalny – osobę prawną lub jednostkę organizacyjną, nieposiadającą osobowości prawnej w tym Kasy Zapomogowo Pożyczkowe posiadające Regon, o ile posiada zdolność prawną, osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą (w tym wspólników spółki cywilnej lub rolnika);
- 32) kod BLIK – 6-cyfrowy kod, niezbędny do realizowania transakcji w ramach usługi BLIK;
- 33) kursy walut (referencyjne kursy walutowe) – ustalane przez SGB-Bank S.A. w złotych kursy walut obcych, wartości dewizowych wyrażonych w walutach obcych, stosowane w obrocie dewizowym i rozrachunkach między klientami i Bankiem;
- 34) limit BLIK – odpowiednio dzienny limit ilościowy lub kwotowy dla transakcji BLIK;
- 35) limit operacji bezgotówkowych – ustaloną przez Bank maksymalną dzienną kwotę operacji bezgotówkowych, które mogą być dokonywane odpowiednio przy użyciu karty w placówkach handlowych-usługowych, akceptujących karty płatnicze lub za pośrednictwem elektronicznego kanału dostępu, w tym transakcje wypłaty gotówki w ramach usługi cash back;
- 36) limit transakcji zbliżeniowych – limit kwotowy pojedynczej transakcji zbliżeniowej ustalany przez organizację płatniczą; wysokość limitu kwotowego dla transakcji zbliżeniowych przeprowadzanych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej może być różna od wysokości limitu obowiązującego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej;
- 37) limit wypłat gotówki – ustaloną przez Bank maksymalną, dzienną kwotę operacji wypłat gotówkowych, które mogą być dokonywane przy użyciu instrumentów płatniczych w bankomatach, innych urządzeniach samoobsługowych lub placówkach banków akceptujących instrumenty płatnicze;

- 38) mechanizm podzielonej płatności - sposób płatności szczegółowo opisany w ustawie VAT polegający na zapłacie w całości lub w części: wartości podatku VAT na rachunek VAT, a wartości sprzedaży netto na rachunek rozliczeniowy, na podstawie jednego zlecenia płatniczego przy zastosowaniu dedykowanego komunikatu przelewu;
- 39) Mastercard International (Mastercard) – organizację płatniczą obsługującą międzynarodowy system akceptacji i rozliczania operacji dokonanych przy użyciu kart z logo Maestro/Cirrus/Mastercard;
- 40) nierezydent – posiadacza rachunku będącego nierezydentem w rozumieniu przepisów Prawa dewizowego – niemającego miejsca zamieszkania/siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 41) NRB/unikatowy identyfikator – unikalny 26-cyfrowy numer rachunku bankowego, zgodny ze standardem obowiązującym banki prowadzące działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 42) obciążenie rachunku – zmniejszenie salda rachunku o kwotę zrealizowanej przez Bank dyspozycji;
- 43) odbiorca (beneficjent) – posiadacza rachunku wskazanego w zleceniu płatniczym będącego odbiorcą środków pieniężnych stanowiących przedmiot transakcji płatniczej;
- 44) okres odsetkowy – okres wskazany w umowie lub potwierdzeniu, za jaki naliczane są odsetki;
- 45) okres umowny – okres, na jaki została zawarta **umowa ramowa lub** umowa rachunku (potwierdzenie);
- 46) organizacja płatnicza – organizację kartową oraz podmiot, w tym organ lub organizację, określającą zasady funkcjonowania schematu płatniczego oraz odpowiedzialny za podejmowanie decyzji dotyczących funkcjonowania schematu płatniczego (np. Visa, Mastercard lub Polski Standard Płatności);
- 47) pakiet – zdefiniowane w taryfie opłaty i prowizje dla poszczególnych grup klientów;
- 48) pasywny użytkownik – osobę wskazaną przez posiadacza rachunku, posiadającą dostęp do produktów posiadacza obsługiwanych w bankowości elektronicznej, bez prawa do autoryzacji operacji, która otrzymała od Banku indywidualne dane uwierzytelniające;
- 49) pełnomocnik – osobę lub osoby upoważnione przez posiadacza rachunku – na zasadach określonych w regulaminie – do dysponowania rachunkiem w imieniu posiadacza;
- 50) PIN (kod identyfikacyjny) – poufny, indywidualny numer identyfikacyjny przypisany użytkownikowi karty, który łącznie z danymi zawartymi na karcie służy do elektronicznej identyfikacji posiadacza rachunku/użytkownika karty lub użytkownikowi systemu;
- 51) placówka Banku – jednostkę organizacyjną Banku prowadzącą obsługę klientów;
- 52) placówka Banku prowadząca rachunek – placówkę Banku, w której zawarta została przez klienta **umowa ramowa**;
- 53) płatnik – posiadacza rachunku lub inna osoba upoważniona przez posiadacza rachunku składającego zlecenie płatnicze;
- 54) polecenie zapłaty – inicjowane przez odbiorcę zlecenie płatnicze, polegające na obciążeniu określoną kwotą rachunku posiadacza rachunku i uznaniu tą kwotą rachunku odbiorcy;
- 55) posiadacz/posiadacz rachunku - klienta instytucjonalnego, z którym Bank zawarł **umowę ramową**, w przypadku rachunku wspólnego każdego ze współposiadaczy;
- 56) potwierdzenie – umowa danego rodzaju rachunku;
- 57) Prawo bankowe – Ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe;
- 58) Prawo dewizowe – Ustawę z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe;
- 59) **Przewodnik dla klienta – dokument określający zasady korzystania z danej usługi. W Banku obowiązują: Przewodnik po Bankowości Internetowej sgb24, Przewodnik dla Użytkownika;**
- 60) rachunek – każdego rodzaju rachunek otwierany i prowadzony przez Bank dla posiadacza rachunku na podstawie **umowy**, posiadający unikalny 26-cyfrowy numer NRB;
- 61) rachunek lokaty lub lokata – rachunek terminowej lokaty prowadzonej przez Bank dla posiadacza rachunku;

- 62) rachunek rozliczeniowy – rachunek bieżący oraz pomocniczy, służący do gromadzenia środków pieniężnych posiadacza rachunku oraz do przeprowadzania operacji związanych z działalnością gospodarczą prowadzoną przez posiadacza rachunku, o których mowa w regulaminie;
- 63) rachunek VAT – nieoprocentowany rachunek prowadzony dla rachunku rozliczeniowego, na zasadach określonych w Prawie bankowym;
- 64) reklamacja – każde wystąpienie skierowane do Banku, zawierające zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez Bank;
- 65) rezydent – posiadacza rachunku, będącego rezydentem w rozumieniu ustawy Prawo dewizowe mającego miejsce zamieszkania/siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 66) saldo rachunku – stan środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku, zaksięgowanych na koniec dnia operacyjnego, stanowiący różnicę między sumą uznań a obciążeń rachunku na koniec dnia operacyjnego;
- 67) SGB lub Spółdzielcza Grupa Bankowa – zrzeszenie, które tworzą Bank oraz banki spółdzielcze, które zawarły z nim umowy zrzeszenia;
- 68) silne uwierzytelnianie – uwierzytelnianie zapewniające ochronę poufności danych w oparciu o zastosowanie co najmniej dwóch elementów należących do kategorii:
- a) wiedza o czymś, o czym wie wyłącznie użytkownik,
 - b) posiadanie czegoś, co posiada wyłącznie użytkownik,
 - c) cechy charakterystyczne użytkownika,
- będących integralną częścią tego uwierzytelnienia oraz niezależnych w taki sposób, że naruszenie jednego z tych elementów nie osłabia wiarygodności pozostałych;
- 69) status dewizowy – rezydent lub nierezydent w rozumieniu przepisów Prawa dewizowego;
- 70) stawka bazowa – stopę procentową pochodzącą z publicznie dostępnego źródła, która może być zweryfikowana przez obie strony umowy;
- 71) strona internetowa Banku – www.bssrodawlkp.pl;
- 72) **SWIFT – międzynarodowy system telekomunikacyjny;**
- 73) system rozliczeń BLIK – międzybankowy system służący do rozliczeń transakcji płatniczych dokonywanych za pomocą BLIK; informacje o bankach, będących stronami systemu rozliczeń BLIK podane są na stronie internetowej prowadzonej przez Polski Standard Płatności Spółka z o.o., www.polskistandardplatnosci.pl;
- 74) tabela – obowiązująca w SGB-Banku S.A. tabelę kursów walut dla dewiz publikowaną na stronie internetowej SGB-Banku S.A., pod adresem <http://www.sgb.pl/kursy-walut>;
- 75) taryfa – taryfę prowizji i opłat za czynności i usługi bankowe obowiązującą w Banku;
- 76) technologia NFC (skrót od angielskiego Near Field Communication)- technologię umożliwiającą bezstykową i bezprzewodową transmisję danych na bliską odległość przy użyciu urządzenia mobilnego posiadającego antenę NFC, komunikującą się z terminalem POS lub bankomatem i umożliwiającą dokonywanie transakcji zbliżeniowej;
- 77) terminal POS (terminal płatniczy) – elektroniczne urządzenie służące do przeprowadzania transakcji gotówkowych i bezgotówkowych, w tym do transakcji bezgotówkowych przy wykorzystaniu usługi BLIK, którego integralną część może stanowić czytnik zbliżeniowy, służący do dokonywania transakcji zbliżeniowych;
- 78) transakcja BLIK – transakcja zainicjowana przez klienta i wykonana z wykorzystaniem usługi BLIK;
- 79) transakcja płatnicza (operacja/transakcja) – zainicjowaną przez posiadacza rachunku lub upoważnioną przez niego osobę wpłatę, wypłatę lub transfer środków pieniężnych;
- 73) **transakcja bezgotówkowa – płatność za towary i usługi przy użyciu karty, w tym w internecie;**
- 80) transakcja zbliżeniowa (transakcja bezstykowa) – transakcję bezgotówkową dokonaną przy użyciu karty w punkcie handlowo-usługowym zaopatrzonego w terminal z czytnikiem zbliżeniowym, polegającą na realizacji płatności poprzez zbliżenie karty do czytnika zbliżeniowego;
- 81) tryb on-line – tryb dokonywania transakcji za pomocą instrumentu płatniczego, który wymaga połączenia w czasie rzeczywistym urządzenia akceptującego instrument płatniczy z systemem bankowym;

- 82) **umowę ramową - umowę**, na podstawie której Bank wykonuje indywidualne transakcje płatnicze i prowadzi rachunek lub rachunki, zgodnie z postanowieniami niniejszego regulaminu;
- 83) urządzenie mobilne – telefon komórkowy z bezprzewodowym dostępem do internetu, umożliwiający obsługę Portfela SGB; w przypadku usług bankowości elektronicznej również tablet;
- 84) urządzenie samoobsługowe – urządzenie elektroniczne, za pośrednictwem którego posiadacz rachunku może samodzielnie lub poprzez pełnomocnika dokonywać czynności określonych w regulaminie w ciężar lub na dobro rachunku;
- 85) usługa – usługi świadczone przez Bank na podstawie **umowy ramowej**, w zakresie określonym w regulaminie;
- 86) usługa BLIK – usługa umożliwiająca dokonywanie transakcji przy użyciu kodów BLIK generowanych w Portfelu SGB;
- 87) usługa 3D-Secure/3D-Secure – usługa dodatkowego potwierdzania transakcji dokonywanych bez fizycznego użycia karty za pośrednictwem sieci internet, w serwisach internetowych oferujących tego typu usługę;
- 88) usługa cash back (cash back) – usługę umożliwiającą wypłatę gotówki z kasy punktu handlowo-usługowego przy jednoczesnym dokonywaniu płatności kartą; maksymalna wysokość wypłaty w usłudze cash back jest określana przez organizację płatniczą, a informacja o wysokości kwoty podawana jest klientowi przez punkt handlowo-usługowy; usługa jest dostępna w punktach oznaczonych logo Mastercard/Maestro Płać i wypłacaj lub Visa cash back;
- 89) usługa chargeback – usługę świadczoną przez Bank na wniosek posiadacza rachunku/ użytkownika karty, mającą na celu odzyskanie środków pieniężnych z tytułu transakcji **płatniczej** kwestionowanej przez użytkownika karty, w przypadkach wskazanych w regulaminie;
- 90) usługa inicjowania transakcji płatniczej - usługę polegającą na zainicjowaniu zlecenia płatniczego przez dostawcę świadczącego usługę inicjowania transakcji płatniczej na wniosek użytkownika z rachunku płatniczego użytkownika prowadzonego przez innego dostawcę;
- 91) usługa dostępu do informacji o rachunku - usługę on-line polegającą na dostarczaniu skonsolidowanych informacji dotyczących rachunków płatniczych użytkownika, a w przypadku, gdy rachunki płatnicze prowadzone są przez różnych dostawców – wszystkich rachunków płatniczych użytkownika, które są dostępne on-line;
- 74) **ustawa o zarządzie sukcesyjnym – ustawa z dnia 5 lipca 2018 r o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw;**
- 92) **ustawa VAT – ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług;**
- 93) **uwierzytelnianie – procedurę umożliwiającą Bankowi weryfikację tożsamości użytkownika lub ważności stosowania konkretnego instrumentu płatniczego, łącznie ze stosowaniem indywidualnych danych uwierzytelniających;**
- 94) **uznanie rachunku –powiększenie salda rachunku o kwotę zrealizowanej przez Bank dyspozycji;**
- 95) **użytkownik - osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, korzystającą z usług płatniczych w charakterze płatnika lub odbiorcy, użytkownikiem jest posiadacz rachunku oraz osoba przez niego upoważniona w tym użytkownik BLIK;**
- 96) **użytkownik karty – osobę fizyczną, której dane identyfikacyjne są umieszczone na karcie, upoważnioną przez posiadacza rachunku do dokonywania operacji przy użyciu karty;**
- 97) **Visa (Visa International) – organizację obsługującą międzynarodowy system akceptacji i rozliczania operacji dokonanych przy użyciu kart z logo Visa;**
- 98) **waluta rachunku – walutę, w której Bank prowadzi rachunek dla posiadacza;**
- 99) **waluta rozliczeniowa – walutę, w której dokonywane jest rozliczanie transakcji krajowych lub zagranicznych przez organizację płatniczą;**
- 100) **waluty wymienialne – waluty obce państw spełniających wymagania Art. VIII Statutu Międzynarodowego Funduszu Walutowego, w jakich Bank prowadzi rachunki;**

- 101) wniosek – wniosek o otwarcie rachunku (część 1 wniosku), kartę wzorów podpisów (część 2 wniosku), dane osób reprezentujących posiadacza/pełnomocników (część 3 wniosku); w przypadku kart i usług bankowości elektronicznej – odpowiednio wniosek o udostępnienie lub zmianę usług w zakresie rachunku, karty i bankowości elektronicznej;
- 102) wpłata - każdą dyspozycję powodującą uznanie rachunku;
- 103) wydawca karty – Bank;
- 104) wydawca licencjonowany – SGB-Bank S.A., na licencji którego wydawana jest karta;
- 105) wypłata – każdą dyspozycję powodującą obciążenie rachunku;
- 106) zablokowanie karty – czynność polegającą na czasowym uniemożliwieniu dokonywania operacji przy użyciu karty;
- 107) zarząd sukcesyjny - forma tymczasowego zarządzania przedsiębiorstwem w spadku oraz kontynuowania działalności gospodarczej wykonywanej z wykorzystaniem tego przedsiębiorstwa na zasadach określonych w ustawie o zarządzie sukcesyjnym;
- 108) zarządca sukcesyjny – osoba fizyczna wpisana do CEIDG jako zarządca sukcesyjny danego przedsiębiorstwa w spadku, której zasady ustanawiania i działania określa ustawa o zarządzie sukcesyjnym;
- 109) zastrzeżenie karty – czynność, polegającą na nieodwołalnym uniemożliwieniu dokonywania operacji przy użyciu karty;
- 110) zastrzeżenie usługi BLIK – czynność polegającą na nieodwołalnym uniemożliwieniu dokonywania transakcji BLIK;
- 111) zestawienie operacji – zestawienie operacji dokonanych przy użyciu karty oraz opłaty i prowizje z tytułu tych operacji, rozliczone w danym okresie rozliczeniowym;
- 112) zgoda na obciążanie rachunku - zgodę posiadacza rachunku na obciążanie przez odbiorcę jego rachunku kwotami wynikającymi z jego zobowiązań wobec odbiorcy, na podstawie której odbiorca uprawniony jest do wystawienia polecenia zapłaty z tytułu określonych zobowiązań;
- 113) zlecenie płatnicze – dyspozycję posiadacza skierowaną do Banku, zawierającą polecenie wykonania transakcji płatniczej;
- 114) zleciodawca – posiadacza rachunku lub inną osobę fizyczną, prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, o ile posiada zdolność prawną, zlecającą Bankowi wykonanie zlecenia płatniczego;
- 115) wartości majątkowe – rozumie się przez to prawa majątkowe lub inne mienie ruchome lub nieruchomości, środki płatnicze, instrumenty finansowe w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, inne papiery wartościowe, wartości dewizowe oraz waluty wirtualne;
- 116) zamrożenie wartości majątkowych - zapobieganie przenoszeniu, zmianie lub wykorzystaniu, a także przeprowadzeniu z udziałem tych wartości jakiegokolwiek operacji w jakikolwiek sposób, który może spowodować zmianę ich wielkości, wartości, miejsca, własności, posiadania, charakteru, przeznaczenia lub jakąkolwiek inną zmianę, która może umożliwić osiągnięcie z nich korzyści.

§ 3

1. Bank jest podmiotem objętym obowiązkowym systemem gwarantowania środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych, zgodnie z Ustawą z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji.
2. Informacje o uczestnictwie w obowiązkowym systemie gwarantowania depozytów i zasadach jego funkcjonowania, w tym o zakresie podmiotowym i przedmiotowym ochrony przysługującej ze strony BFG, w tym kwota określająca maksymalną wysokość gwarancji oraz rodzaje osób i podmiotów, które mogą być uznane za deponenta określone są w arkuszu informacyjnym – doręczanym Posiadaczowi rachunku przed zawarciem umowy, a następnie co najmniej raz w roku w sposób określony w § 64 ust. 2 i ust. 3 .

§ 4

1. Bank zapewnia klientowi, posiadaczowi rachunku oraz osobom upoważnionym do reprezentowania posiadacza rachunku lub innym osobom uprawnionym do rachunku, w przypadku śmierci osoby fizycznej, zachowanie tajemnicy bankowej oraz ochronę ich danych osobowych, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami ustawy Prawo bankowe oraz przepisami o ochronie danych osobowych.
2. Posiadacz rachunku jest zobowiązany do:
 - 1) niezwłocznego pisemnego zawiadomienia Banku o wszelkich istotnych z punktu widzenia **Umowy zmianach, tj. o:**
 - a) zmianie adresu lub nazwy,
 - b) zmianie przedmiotu prowadzonej działalności,
 - c) zmianie statusu dewizowego posiadacza rachunku,
 - d) zmianie osób reprezentujących posiadacza rachunku,
 - e) ogłoszeniu upadłości posiadacza rachunku,
 - f) likwidacji posiadacza rachunku;
 - g) **zmianie adresu email;**
 - 2) dostarczania do Banku aktualnych dokumentów związanych z prowadzoną działalnością - jeżeli w wyniku zmian w zakresie prowadzonej przez posiadacza rachunku działalności, dokumenty uprzednio złożone w Banku wymagają zmiany lub uzupełnienia;
 - 3) udzielania - na każdą prośbę Banku – pisemnych i ustnych wyjaśnień w sprawach związanych z transakcjami dokonywanymi na rachunku, **w tym niezwłocznego dostarczania dokumentów finansowo-księgowych potwierdzających cel i charakter realizowanej transakcji;**
 - 4) **zgłaszania do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych informacji o beneficjentach rzeczywistych i ich aktualizacji, jeżeli jest podmiotem zobligowanym do tego przepisami prawa;**
 - 5) udzielania - na każdą prośbę Banku – pisemnych i ustnych wyjaśnień w sprawach dotyczących zidentyfikowanych przez pracownika Banku rozbieżności w zakresie ustalonych beneficjentów rzeczywistych przez Bank, a informacjami zarejestrowanymi w Centralnym Rejestrze Beneficjentów Rzeczywistych;
 - 6) dostarczania na każdą prośbę Banku – dodatkowych informacji w zakresie:
 - a) prowadzonej przez posiadacza rachunku działalności gospodarczej;
 - b) beneficjentów rzeczywistych posiadacza rachunku;
 - c) źródła pochodzenia wartości majątkowych oraz źródła pochodzenia majątku posiadacza rachunku;
 - d) źródła pochodzenia wartości majątkowych oraz źródła pochodzenia majątku wszystkich beneficjentów rzeczywistych posiadacza rachunku;
 - e) zamierzonego charakteru stosunków gospodarczych z Bankiem;
 - f) przyczyn i okoliczności zamierzonych lub przeprowadzonych transakcji;
 - g) średniej wartości zamierzonych lub przeprowadzanych transakcji ogółem oraz procentowy udział transakcji gotówkowych oraz zagranicznych wraz z zamierzonym kierunkiem ich realizacji.
3. W przypadku zmiany adresu siedziby bez powiadomienia Banku, korespondencję wysłaną na ostatni znany Bankowi adres i zwróconą, załącza się do akt rachunku ze skutkiem doręczenia od dnia adnotacji poczty o zwrocie przesyłki¹.
4. Osoby:
 - 1) reprezentujące posiadacza rachunku;
 - 2) posiadające pełnomocnictwa do dysponowania rachunkami posiadacza rachunku;
 - 3) dokonujące transakcji gotówkowych na zlecenie lub na rzecz posiadacza rachunku;
 - 4) składające w jednostce Banku w imieniu posiadacza rachunku dokumenty zawierające dyspozycje posiadacza rachunku;
 - 5) zarządca sukcesyjny;

¹ Zapis nie dotyczy osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w tym rolników i wspólników spółek cywilnych.

6) właściciel przedsiębiorstwa w spadku,
są zobowiązane do okazywania dokumentu tożsamości.

B. Otwarcie rachunku

§ 5

1. W zależności od charakteru operacji przeprowadzanych za pośrednictwem rachunku, Bank może prowadzić dla klienta następujące rachunki:
 - 1) rachunek bieżący;
 - 2) rachunek pomocniczy;
 - 3) rachunki lokat;
 - 4) rachunek VAT.
2. Rachunki, o których mowa w ust. 1, prowadzone są wyłącznie w złotych.
3. Bank otwiera i prowadzi rachunki, o których mowa ust. 1, dla rezydentów i nierezydentów na podstawie zawartej umowy.
4. **Umowa** zawierana jest w języku polskim, w formie pisemnej; językiem jakim strony porozumiewają się w trakcie obowiązywania umowy jest język polski.
5. Dokumenty i oświadczenia przedkładane przez posiadacza **rachunku** winny być:
 - 1) sporządzone w języku polskim;
 - 2) dokumenty wystawione w języku obcym winny być przetłumaczone przez tłumacza przysięgłego na język polski; dokumenty wystawione za granicą, w tym również sporządzone za granicą ich tłumaczenia, winny być potwierdzone w sposób określony w ust. 6.
6. Dokumenty nierezydenta sporządzone w języku obcym winny być poświadczane za zgodność z prawem miejscowym np. przez konsula Rzeczypospolitej Polskiej (lub jego odpowiednika, zgodnie z obowiązującymi przepisami) lub przez notariusza danego kraju i opatrzone pieczęcią „apostille”, przewidzianą postanowieniami Konwencji Haskiej znoszącej wymóg legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych.
7. Rachunek bieżący umożliwia w szczególności:
 - 1) przechowywanie środków pieniężnych;
 - 2) przeprowadzanie rozliczeń pieniężnych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej;
 - 3) uzyskanie kredytu w rachunku bieżącym;
 - 4) korzystanie z kart;
 - 5) korzystanie z usług bankowości elektronicznej;
 - 6) korzystanie z innych usług bankowych oferowanych przez Bank w ramach rachunku zgodnie z odrębnie określonymi warunkami.
8. Rachunek pomocniczy służy do gromadzenia środków pieniężnych posiadacza rachunku na wyodrębnione cele, np. fundusz socjalny oraz przeprowadzania określonych rozliczeń finansowych.
9. Rachunek lokaty służy do przechowywania wolnych środków posiadacza przez czas określony w umowie.
10. Rachunek VAT nie wymaga zawarcia odrębnej umowy i jest otwierany przez Bank automatycznie dla rachunku rozliczeniowego prowadzonego w złotych.
11. Rachunek VAT służy do przechowywania środków z tytułu podatku VAT oraz do dokonywania płatności określonych przez przepisy prawa bankowego lub wykonywania płatności przy zastosowaniu mechanizmu podzielonej płatności.
12. Dla tego samego posiadacza rachunku Bank prowadzi jeden rachunek VAT. W przypadku prowadzenia dla posiadacza rachunku więcej niż jednego rachunku rozliczeniowego, na wniosek klienta, Bank otwiera kolejne rachunki VAT.
13. Bank z rachunku VAT i na rachunek VAT realizuje wyłącznie przelewy zlecone przy zastosowaniu mechanizmu podzielonej płatności za pomocą dedykowanego komunikatu przelewu, chyba że przepisy stanowią inaczej.

14. Bank może prowadzić inne rachunki, niż wymienione w ust. 1, na indywidualnych warunkach określonych w umowie zawartej z klientem.
15. Dla wspólników spółki cywilnej oraz rolników/współwłaścicieli gospodarstwa rolnego Bank otwiera i prowadzi rachunki, o których mowa w ust. 1 jako rachunki wspólne.

C. Wniosek

§ 6

Klient wnioskujący o otwarcie rachunku zobowiązany jest do złożenia wniosku oraz dokumentów wymaganych przez Bank, określających status prawny klienta instytucjonalnego oraz wskazujących osoby uprawnione do składania oświadczeń w jego imieniu w zakresie jego praw i obowiązków majątkowych.

§ 7

1. Wniosek stanowi integralną część umowy i jest dokumentem służącym do ewidencji:
 - 1) danych dotyczących posiadacza rachunku (część 1 wniosku);
 - 2) wzoru pieczętki używanej przez posiadacza rachunku oraz wzorów podpisów posiadacza rachunku i osób, którym posiadacz rachunku udzielił pełnomocnictwa (część 2 wniosku);
 - 3) danych osób reprezentujących posiadacza, w tym pełnomocników (część 3 wniosku).
2. Nazwa posiadacza rachunku we wzorze pieczętki, o której mowa w ust. 1 pkt 2, winna być zgodna z treścią przedstawionych dokumentów określających status posiadacza rachunku.
3. W przypadku osób fizycznych prowadzących działalność rolniczą (rolnicy indywidualni) nie wymaga się złożenia na wniosku wzoru pieczętki, o której mowa w ust. 1 pkt 2.

§ 8

Na karcie wzorów podpisów, stanowiącej część 2 wniosku, o której mowa w § 7 ust. 1 pkt 2, posiadacz rachunku ustala sposób powiązań podpisów osób upoważnionych do dysponowania środkami będącymi na rachunku przez osoby w niej wymienione, zgodnie z wymogami obowiązującego w Banku formularza karty wzorów podpisów oraz określa zakres pełnomocnictwa udzielonego poszczególnym osobom upoważnionym do działania w jego imieniu.

§ 9

O ile umowa lub regulamin nie stanowi inaczej, dla ważności dyspozycji wystawianych z rachunku wymagane jest zamieszczenie na dokumencie, zawierającym taką dyspozycję, odcisku pieczętki (o ile posiadacz posługuje się pieczętką) oraz podpisów zgodnych z wzorami złożonymi w Banku na karcie wzorów podpisów, z wyjątkiem dyspozycji realizowanych przez elektroniczne kanały dostępu.

§ 10

1. Zmiana danych zawartych we wniosku wymaga formy pisemnej poprzez złożenie przez posiadacza rachunku odpowiedniej części wniosku oraz dokumentów stanowiących podstawę wprowadzanych zmian, z zastrzeżeniem postanowień ust. 2 - ust. 4.
2. W przypadku konieczności dokonania zmiany danych zawartych w karcie wzorów podpisów posiadacz rachunku winien:
 - 1) złożyć w placówce Banku prowadzącej rachunek nową kartę wzorów podpisów lub
 - 2) w razie utraty uprawnień do dysponowania rachunkiem przez pełnomocnika/ów dokonać odpowiednich zmian poprzez przekreślenie, na karcie wzorów podpisów złożonej w placówce Banku prowadzącej rachunek, właściwej rubryki, zamieszczając obok przekreślonej rubryki własnoręczny podpis, datę oraz godzinę dokonania zmiany.
3. Zapisy ust. 2 pkt 2 mają zastosowanie w sytuacji, gdy utrata uprawnień do dysponowania rachunkiem jednej lub kilku osób nie powoduje konieczności złożenia nowej karty wzorów podpisów, jeżeli pozostałe osoby – ze względu na wymaganą liczbę podpisów - mogą prawidłowo dysponować środkami będącymi na rachunku.
4. Złożenie nowej karty wzorów podpisów nie jest konieczne w przypadku, o którym mowa w § 14 ust. 3.

D. Umowa

§ 11

1. Warunkiem otwarcia rachunku jest zawarcie umowy, a jeżeli umowa lub regulamin określa kwotę minimalną dla danego rodzaju rachunku - wpłata w wysokości nie mniejszej niż kwota minimalna.
2. Na podstawie podpisanej umowy, Bank zobowiązuje się wobec posiadacza rachunku, na czas określony lub nieokreślony, do gromadzenia jego środków pieniężnych oraz w zależności od rodzaju rachunku, do przeprowadzania na jego zlecenie czynności związanych z jego funkcjonowaniem.
3. Posiadacz rachunku zobowiązany jest do przestrzegania postanowień umowy oraz niniejszego regulaminu.
4. Otwarcie rachunku następuje zgodnie z dyspozycją posiadacza rachunku, na warunkach określonych w ofercie Banku oraz poprzez wydanie przez Bank potwierdzenia, stanowiącego integralną część umowy.
5. Potwierdzenie, o którym mowa w ust. 4, ma formę pisemną – złożenie dyspozycji następuje bezpośrednio w placówce Banku; Bank niezwłocznie po zrealizowaniu przyjętej dyspozycji wystawia potwierdzenie i wydaje je posiadaczowi rachunku.
6. Potwierdzenie, o którym mowa w ust. 4, zawiera:
 - 1) oznaczenie posiadacza rachunku i Banku;
 - 2) rodzaj rachunku;
 - 3) walutę rachunku;
 - 4) oznaczenie terminu, na jaki zawarto umowę;
 - 5) wysokość i rodzaj oprocentowania rachunku;
 - 6) terminy wypłaty, postawienia do dyspozycji lub kapitalizacji odsetek;
7. W sprawach nieokreślonych w potwierdzeniu mają zastosowanie postanowienia umowy oraz regulaminu.
8. Na dowód zawarcia umowy i otwarcia rachunku klient otrzymuje:
 - 1) jeden egzemplarz umowy;
 - 2) regulamin;
 - 3) wniosek;
 - 4) potwierdzenie;
 - 5) taryfę.
9. Na dowód otwarcia rachunku VAT klient otrzymuje:
 - 1) potwierdzenie;
 - 2) taryfę.

E. Pełnomocnictwo

§ 12

1. Pełnomocnik może reprezentować posiadacza rachunku na podstawie pełnomocnictwa stałego, rodzajowego lub szczególnego.
2. Pełnomocnikiem posiadacza może być wyłącznie osoba mająca pełną zdolność do czynności prawnych.
3. Pełnomocnictwo stałe, z zastrzeżeniem ust. 5, uprawnia pełnomocnika do działania w zakresie zastrzeżonym dla posiadacza i obejmuje swoim zakresem wszystkie rachunki, w tym również otwarte przed i po udzieleniu pełnomocnictwa, chyba, że wprost z treści pełnomocnictwa lub innej, późniejszej dyspozycji posiadacza wynikać będzie inny zamiar posiadacza.
4. Pełnomocnictwo rodzajowe uprawnia pełnomocnika do dysponowania środkami pieniężnymi na danym rachunku, do którego zostało udzielone, w tym do składania zleceń lub dyspozycji określonego rodzaju wskazanych w treści pełnomocnictwa, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. **Na podstawie otrzymanego pełnomocnictwa:**
 - 1) **stałego pełnomocnik nie jest uprawniony do:**
 - 1) **udzielania dalszych pełnomocnictw;**

- 2) zaciągania zobowiązań z tytułu kredytu w rachunku bieżącym;
 - 3) wypowiedzenia umowy ramowej;
 - 4) złożenia wniosku o kartę, instrument płatniczy w tym usługę BLIK na rzecz posiadacza rachunku oraz innego niż pełnomocnik stały użytkownika oraz wniosku o usługi bankowości elektronicznej na rzecz innego niż pełnomocnik stały użytkownika;
 - 5) odbioru karty wydanej na rzecz posiadacza rachunku oraz innego niż pełnomocnik stały użytkownika karty;
 - 6) odbioru indywidualnych danych uwierzytelniających przeznaczonych przez Bank dla innego niż pełnomocnik stały użytkownika;
- 2) rodzajowego, pełnomocnik nie jest uprawniony do:
- a) udzielania dalszych pełnomocnictw;
 - b) złożenia wniosku o instrumenty płatnicze oraz wniosku o elektroniczne kanały dostępu;
 - c) odbioru karty wydanej na rzecz posiadacza rachunku oraz innego użytkownika;
 - d) odbioru indywidualnych danych uwierzytelniających;
 - e) zaciągania zobowiązań z tytułu kredytu w rachunku bieżącym;
 - f) wypowiedzenia umowy ramowej.
6. Pełnomocnictwo szczególne uprawnia pełnomocnika do dokonania z Bankiem czynności ściśle określonej w treści pełnomocnictwa.

§ 13

1. Pełnomocnictwo wymaga formy pisemnej.
2. Pełnomocnictwo musi zawierać dane osobowe pełnomocników wymagane przez Bank.
3. Pełnomocnictwo może być:
 - 1) złożone bezpośrednio w placówce Banku prowadzącej rachunek, poprzez:
 - a) wypełnienie karty wzorów podpisów, zgodnie z formularzem obowiązującym w Banku,
 - b) pisemne ustanowienie pełnomocnika do dokonania ściśle określonych czynności, podpisane przez posiadacza rachunku w obecności pracownika placówki Banku prowadzącej rachunek;
 - 2) doręczone drogą pocztową, poprzez przesłanie pełnomocnictwa opatrzonego pieczętą oraz podpisem posiadacza rachunku, zgodnie z wzorami znajdującymi się w dokumentacji placówki Banku prowadzącej rachunek, a jego tożsamość i własnoręczność podpisu poświadczone:
 - a) w kraju – przez notariusza,
 - b) za granicą przez:
 - konsula Rzeczypospolitej Polskiej (lub jego odpowiednika, zgodnie z obowiązującymi przepisami) lub
 - notariusza danego kraju i opatrzone pieczęcią „apostille”, przewidzianą postanowieniami Konwencji Haskiej znoszącej wymóg legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych.
4. Pełnomocnictwo wywołuje skutki prawne wobec Banku od momentu określonego w treści dokumentu, nie wcześniej niż z chwilą złożenia karty wzorów podpisów bądź dokumentu pełnomocnictwa w Banku.

§ 14

1. Pełnomocnictwo może być w każdym czasie zmienione lub odwołane przez posiadacza rachunku na podstawie pisemnej dyspozycji.
2. Zmiany pełnomocnictwa dokonuje się na zasadach określonych w § 13 regulaminu.
3. Odwołanie pełnomocnictwa lub pełnomocnictw niektórych osób nie powoduje konieczności sporządzenia nowej karty wzorów podpisów, o ile pozostałe pełnomocnictwa pozwalają na skuteczne dysponowanie rachunkiem.
4. Odwołanie pełnomocnictwa staje się skuteczne wobec Banku, od momentu określonego w treści dokumentu, nie wcześniej niż z chwilą otrzymania przez Bank pisemnego oświadczenia posiadacza rachunku o odwołaniu pełnomocnictwa.

5. Pełnomocnictwo wygasa na skutek:
 - 1) śmierci posiadacza rachunku (będącego osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą) lub pełnomocnika;
 - 2) upływu terminu, na jaki zostało udzielone;
 - 3) zaistnienia zdarzenia, dla którego zostało udzielone;
 - 4) odwołania pełnomocnictwa;
 - 5) rozwiązania lub wygaśnięcia umowy w całości lub w części dotyczącej rachunku, do którego zostało udzielone,
 - 6) utraty lub ograniczenia zdolności do czynności prawnych pełnomocnika.
6. Za skuteczne wobec Banku uważa się czynności dokonane przez pełnomocnika do chwili powzięcia przez Bank informacji o wygaśnięciu pełnomocnictwa.

Rozdział 2. Dysponowanie środkami pieniężnymi na rachunku

A. Sposoby dysponowania środkami pieniężnymi na rachunku (wykonywanie transakcji płatniczych)

§ 15

1. Posiadacz rachunku może dysponować środkami pieniężnymi składając zlecenia płatnicze do wysokości dostępnych środków, z uwzględnieniem należnych Bankowi prowizji i opłat, a w przypadku operacji dokonywanych przy użyciu instrumentów płatniczych lub za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu dodatkowo z uwzględnieniem dziennych limitów wypłat gotówki i limitów operacji bezgotówkowych, limitów dla usługi BLIK określonych odpowiednio przez posiadacza rachunku lub Bank.
2. W przypadku braku dostępnych środków na rachunku w wysokości określonej w ust. 1 złożone zlecenie płatnicze nie zostanie zrealizowane.
3. Rachunek nie może być wykorzystywany przez posiadacza rachunku do dokonywania transakcji sprzecznych z prawem, w tym transakcji w ramach uczestnictwa w grach hazardowych w sieci Internet, których organizator nie uzyskał zezwolenia wymaganego zgodnie z ustawą o grach hazardowych.
4. Rachunek VAT może zostać obciążony lub uznany wartością odpowiadającą kwocie podatku VAT lub z innego tytułu, na zasadach i w przypadkach określonych w Prawie bankowym i Ustawie VAT.

§ 16

1. Dysponowanie środkami pieniężnymi na rachunku odbywa się poprzez składanie zleceń:
 - 1) w formie bezgotówkowej – na podstawie złożonej dyspozycji:
 - a) przelewu,
 - b) zlecenia stałego,
 - c) polecenia zapłaty,
 - d) **przy użyciu instrument płatniczego,**
 - e) realizacji czeku rozrachunkowego;
 - 2) w formie gotówkowej – na podstawie złożonej dyspozycji:
 - a) wypłaty środków, po okazaniu dokumentu tożsamości,
 - b) **przy użyciu instrument płatniczego,**
 - c) realizacji czeku gotówkowego, po okazaniu dokumentu tożsamości.
2. Aby umożliwić Bankowi realizację dyspozycji, o których mowa w ust. 1, posiadacz rachunku zobowiązany jest udzielić Bankowi zgody na realizację zlecenia płatniczego (autoryzacja transakcji) w następujący sposób:
 - 1) w przypadku zlecenia płatniczego składanego w formie pisemnej - poprzez złożenie **w Banku (w obecności pracownika Banku)** podpisów oraz odcisku pieczętki, zgodnie z wzorami złożonymi w Banku albo
 - 2) w przypadku zlecenia płatniczego składanego w postaci elektronicznej – za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu, w sposób określony w załączniku nr 3 do niniejszego

regulaminu z zastrzeżeniem, że autoryzacja transakcji dokonywanych instrumentami płatniczymi - dokonywana jest zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 2 do niniejszego regulaminu.

3. Bank realizuje zlecenie płatnicze, o którym mowa w ust. 2, pod warunkiem podania w zleceniu danych, o których mowa w § 19 ust. 1 oraz kwoty, z zastrzeżeniem postanowień § 22.
4. Wszelkie opłaty i prowizje należne Bankowi z tytułu zleceń płatniczych określone są w taryfie.

§ 17

1. Zlecenia płatnicze, o których mowa w § 16, realizowane są w złotych, a ponadto dyspozycje, o których mowa w §16 ust. 1 pkt 1 lit. a i d - również w walutach wymienialnych znajdujących się w tabeli kursów walut SGB-Banku S. A., z zastrzeżeniem, że zlecenie płatnicze, o którym mowa w § 16 ust. 1 pkt 1 lit. d i pkt 2 lit. b realizowane są zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 2 do niniejszego regulaminu.
2. Wpłaty środków na rachunek dotyczą wyłącznie rachunków prowadzonych w złotych.

§ 18

1. W przypadku dokonywania zleceń płatniczych w walutach wymienialnych związanych z realizacją dyspozycji uznaniowych lub obciążeniowych, Bank stosuje kursy kupna albo sprzedaży walut obowiązujące przy dokonywaniu wpłaty albo wypłaty, zgodnie z zasadami stosowania kursów walut w SGB-Banku S. A., określonymi w ust. 2- ust. 6, z zastrzeżeniem postanowień regulaminu określających zasady rozliczania transakcji dokonywanych przy użyciu karty.
2. W przypadku operacji polegających na uznaniu rachunku posiadacza, jako beneficjenta płatności:
 - 1) otrzymanej w walucie rachunku – Bank dokonuje księgowania otrzymanych środków na rachunku, bez dokonywania przewalutowania;
 - 2) otrzymanej w walucie wymienialnej znajdującej się w ofercie SGB-Banku S.A., ale innej niż waluta rachunku SGB-Bank S.A. dokonuje przeliczenia otrzymanych środków pieniężnych w walucie wymienialnej bezpośrednio na złote po aktualnie obowiązującym w SGB-Banku S.A. kursie kupna tej waluty i uznaje kwotę w złotych rachunek.
3. W przypadku operacji polegających na obciążeniu rachunku w wyniku realizacji obciążeniowej dyspozycji płatniczej posiadacza rachunku, Bank księguje w ciężar rachunku:
 - 1) kwotę wskazaną w dyspozycji, – jeżeli obciążany rachunek jest prowadzony w walucie płatności;
 - 2) kwotę stanowiącą równowartość w złotych kwoty wskazanej w dyspozycji przeliczonej po aktualnie obowiązującym w Banku kursie sprzedaży tej waluty wobec złotych – jeżeli rachunek jest prowadzony w złotych;
 - 3) kwotę stanowiącą równowartość w walucie rachunku po aktualnie obowiązujących w Banku kursach kupna/sprzedaży tej waluty – jeżeli rachunek jest prowadzony w walucie innej niż waluta płatności.
4. Przy operacjach bezgotówkowych Bank stosuje kursy kupna/sprzedaży walut dla dewiz obowiązujące w SGB - Bank S.A., a przy operacjach gotówkowych – kursy kupna/sprzedaży dla pieniędzy.
5. W przypadku, gdy realizacja przez Bank złożonej dyspozycji odbywa się za pośrednictwem korespondenta SGB-Banku S.A. lub innej pośredniczącej instytucji finansowej, SGB-Bank S.A. przy dokonywaniu przewalutowań, o których mowa w ust. 2 i ust. 3, stosuje kursy walut obowiązujące odpowiednio u korespondenta SGB-Banku S.A. lub w instytucji pośredniczącej.
6. Referencyjne kursy walutowe ustalane są wg następujących zasad:
 - 1) referencyjny kurs walutowy SGB-Banku S.A. ustalany jest w oparciu o kursy poszczególnych walut na rynku międzybankowym obowiązujące w momencie tworzenia tabeli kursów walut - powiększany lub pomniejszany o marżę SGB-Banku S.A. obowiązującą w momencie tworzenia tabeli;
 - 2) SGB-Bank S.A. publikuje odrębne zestawienie kursów walut dla operacji bezgotówkowych i gotówkowych wraz z kursami średnimi NBP;

- 3) tabela kursów walut zawiera informację o minimalnej kwocie uprawniającej do negocjacji kursów, numer tabeli oraz dzień i godzinę, od której obowiązuje;
- 4) kursy walut SGB-Banku S.A. mogą ulegać zmianom w ciągu dnia roboczego i podawane są do wiadomości w bieżącej tabeli kursów walut SGB-Banku S.A., dostępnej w placówkach Banku oraz na stronie internetowej SGB-Banku S.A..

§ 19

1. Osoba dokonująca wpłaty na rachunek zobowiązana jest podać na wypełnionym przez siebie dokumencie lub wygenerowanym przez pracownika placówki Banku numer rachunku w standardzie NRB lub w standardzie IBAN, nazwę posiadacza rachunku oraz tytuł wpłaty, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Dokument, o którym mowa w ust. 1, wystawiony, przez osobę dokonującą wpłaty, nieczytelnie, ze śladami poprawek, bez podania nazwy posiadacza rachunku oraz bez numeru NRB lub IBAN nie będzie przyjęty przez Bank do realizacji.
3. Wpłata gotówki w placówce Banku na rachunek posiadacza jest udostępniana na tym rachunku niezwłocznie po otrzymaniu środków pieniężnych, nie później niż w tym samym dniu roboczym, oraz otrzymuje datę waluty z chwilą wpłaty.
4. W przypadku złożenia dyspozycji, przekraczającej kwotę wskazaną w ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu oraz w przypadku wskazującym na postępowanie mające charakter wprowadzenia do obrotu finansowego pieniędzy pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł finansowania, Bank ma obowiązek, zgodnie z postanowienia ustawy, rejestracji transakcji oraz pozyskania od klienta informacji w zakresie źródeł pochodzenia środków finansowych.
5. W przypadku przelewów zleczanych przy zastosowaniu mechanizmu podzielonej płatności, posiadacz zobowiązany jest podać dane wskazane w § 19 ust. 1, przy czym klient zobowiązany jest podać NRB rachunku rozliczeniowego odbiorcy oraz dodatkowo:
 - 1) kwotę podatku VAT, która ma zostać zapłacona,
 - 2) kwotę sprzedaży brutto albo kwotę przekazywanych środków w przypadku przelewu na inny własny rachunek VAT w Banku,
 - 3) numer faktury, w związku z którą dokonywana jest płatność albo słowa „przekazanie własne” w przypadku przelewu na inny własny rachunek VAT w Banku,
 - 4) numer identyfikacyjny na potrzeby podatku VAT odbiorcy przelewu.
6. Na rachunek VAT nie są realizowane wpłaty w formie gotówkowej.

§ 20

1. Bank doprowadza do uznania rachunku płatniczego banku beneficjenta (odbiorcy) kwotą transakcji płatniczej nie później niż do końca następnego dnia roboczego po otrzymaniu zlecenia posiadacza rachunku; termin ten może zostać przedłużony o jeden dzień roboczy w przypadku otrzymania zlecenia płatniczego w postaci papierowej; możliwość przedłużenia terminu nie znajduje zastosowania do transakcji płatniczych w całości wykonywanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w walucie polskiej dotyczących należności, do których stosuje się przepisy:
 - 1) Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa;
 - 2) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny;
 - 3) Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
2. Obciążenie rachunku kwotą transakcji płatniczej następuje z datą waluty nie wcześniejszą niż moment, w którym rachunek ten został faktycznie obciążony kwotą transakcji płatniczej.
3. W przypadkach określonych w § 15 ust. 2 oraz w § 19 ust. 2, Bank informuje posiadacza o odmowie wykonania zlecenia płatniczego i jeśli to jest możliwe o przyczynie odmowy oraz procedurze sprostowania błędów, które spowodowały odmowę, chyba że powiadomienie takie nie jest dopuszczalne z mocy odrębnych przepisów.

4. Powiadomienie o odmowie może zostać dokonane przez Bank w następujący sposób:
 - 1) bezpośrednio posiadaczowi bądź osobie składającej zlecenie płatnicze - w przypadku, kiedy zlecenie składane jest w placówce Banku;
 - 2) w postaci komunikatu w systemie po złożeniu zlecenia płatniczego – w przypadku złożenia zlecenia płatniczego w postaci elektronicznej za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu;
 - 3) w inny sposób uzgodniony pomiędzy posiadaczem a Bankiem;
 - 4) w inny sposób wskazany przez dostawcę świadczącego usługę inicjowania płatności.
5. Zlecenie płatnicze, którego wykonania odmówiono, dla celów związanych z ustaleniem terminu wykonania zlecenia płatniczego lub odpowiedzialności Banku uznaje się za nieotrzymane.

§ 21

1. Dokonanie z rachunku wypłaty środków pieniężnych w wysokości przekraczającej 50.000 złotych w drodze realizacji dyspozycji gotówkowej wymaga zaawizowania przez posiadacza rachunku zamiaru wypłaty, na co najmniej 1 dzień roboczy przed zamierzonym terminem podjęcia środków pieniężnych z rachunku.
2. Zaawizowanie operacji, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić w formie pisemnej, osobiście lub telefonicznie.
3. Bank zastrzega sobie prawo do natychmiastowej realizacji dyspozycji określonej w ust. 1 jeśli po złożeniu dyspozycji okaże się, że stan środków w Banku umożliwia natychmiastową realizację dyspozycji.

§ 22

Podstawą identyfikacji posiadacza rachunku i/lub odbiorcy na zleceniu płatniczym jest numer rachunku w standardzie NRB lub w standardzie IBAN.

§ 23

1. Za dzień wpłaty lub wypłaty z rachunku uważa się dzień księgowania środków pieniężnych na rachunku.
2. Za dzień wpłaty środków na rachunek uważa się dzień:
 - 1) dokonania wpłaty gotówkowej na rachunek **w placówce Banku**;
 - 2) otrzymania przez Bank dyspozycji uznania rachunku, o ile spełnia ona wymagania określone w regulaminie, warunkujące jej realizację.
3. Za dzień wypłaty środków z rachunku uważa się dzień:
 - 1) dokonania wypłaty gotówkowej z rachunku;
 - 2) otrzymania przez Bank dyspozycji obciążenia rachunku, o ile spełnia ona wymagania określone w regulaminie, warunkujące jej realizację;
 - 3) realizacji dyspozycji obciążeniowej wskazany przez zleceniodawcę, jeżeli termin realizacji dyspozycji przypada na dzień późniejszy niż data otrzymania dyspozycji przez Bank;
 - 4) realizacji dyspozycji obciążeniowej późniejszy niż data otrzymania dyspozycji przez Bank ze względu na brak dostępnych środków wystarczających do jej realizacji w terminie jej otrzymania (dotyczy dyspozycji z odroczonym terminem realizacji).
4. Bank realizuje zlecenia płatnicze niezwłocznie w dniu ich otrzymania, jednak nie później niż w następnym dniu roboczym następującym po złożeniu dyspozycji, z zastrzeżeniem ust. 5 – ust. 6 oraz § 20 ust. 1. Gdy Bank otrzymuje zlecenie płatnicze w dniu nie będącym dla niego dniem roboczym, uznaje się, że zlecenie zostało otrzymane pierwszego dnia roboczego po tym dniu.
5. Zlecenia płatnicze w krajowym obrocie płatniczym są realizowane w oparciu o następujące godziny graniczne:
 - 1) w tym samym dniu roboczym, o ile zostaną złożone:
 - a) w placówce Banku - do godziny **15:00** lub
 - b) za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu - do godziny **15:00**;
 - 2) w następnym dniu roboczym, jeżeli zostaną złożone:

- a) w placówce Banku - po godzinie 15:00 lub
- b) za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu - po godzinie 15:00;
- 3) w przypadku realizacji rozliczeń w formie polecenia zapłaty - w oparciu o godziny graniczne określone w odrębnej umowie zawartej z odbiorcą;
- 4) w przypadku realizacji rozliczeń w formie przelewów natychmiastowych – w oparciu o godziny graniczne określone w załączniku nr 1 do regulaminu.
- 6. Zlecenia płatnicze w obrocie dewizowym realizowane są zgodnie z regulaminem, o którym mowa w § 1 ust. 2.
- 7. Od momentu otrzymania zlecenia przez Bank autoryzowane zlecenie płatnicze realizowane w systemie płatności, nie może być odwołane, za wyjątkiem sytuacji opisanych w § 24 i § 35 ust. 3. Jeśli płatnik udzielił wcześniej zgody na realizację kolejnych transakcji płatniczych odwołanie dotyczy wszystkich nie wykonanych transakcji płatniczych chyba, że posiadacz rachunku zastrzegł inaczej.
- 8. Przekazanie dyspozycji przez Bank do rozrachunku oznacza:
 - 1) w przypadku dyspozycji realizowanej w krajowym obrocie płatniczym - wysłanie przez Bank komunikatu elektronicznego, zawierającego dane realizowanej dyspozycji, do systemu rozliczeń międzybankowych, którego stroną są banki krajowe;
 - 2) w przypadku dyspozycji realizowanej w obrocie dewizowym - wysłanie do SGB- Banku S.A. komunikatu elektronicznego, zawierającego dane realizowanej dyspozycji, który następnie samodzielnie lub za pośrednictwem banku – korespondenta przekazuje dyspozycje do międzynarodowego systemu rozliczeń międzybankowych, którego stroną jest Bank lub bank beneficjenta dyspozycji.

§ 24

1. Posiadacz rachunku może zlecić dokonywanie przez Bank cyklicznych przelewów na wskazany rachunek bankowy (zlecenie stałe) **lub jednorazowych przelewów z datą przyszłą (przelew z odroczonego terminem realizacji)**.
2. Termin płatności ustala posiadacz rachunku; jeżeli termin wykonania zlecenia przypada na dzień niebędący dniem roboczym Banku, Bank realizuje zlecenie w pierwszym dniu roboczym następującym po tym dniu.
3. W celu realizacji przez Bank zleceń, o których mowa w ust. 1, posiadacz rachunku zobowiązany jest do zapewnienia środków na rachunku w dniu poprzedzającym realizację zleconych dyspozycji, w wysokości, co najmniej równej kwocie złożonych dyspozycji oraz należnych Bankowi prowizji i opłat za wykonanie zleconych czynności.
4. W przypadku braku dostępnych środków na rachunku w wysokości określonej w ust. 3, w dniu wyznaczonym na realizację operacji, zlecenie stałe **lub przelew z odroczonego terminem realizacji** nie podlega realizacji.
5. Realizacja zaległego zlecenia, w sytuacji o której mowa w ust. 4, nastąpi najpóźniej w dniu roboczym następującym po dniu wpływu wymaganych środków na rachunek, z zastrzeżeniem, iż zlecenie może oczekiwać na realizację, nie więcej niż 30 dni od dnia wskazanego jako data jego realizacji; w razie upływu powyższego terminu zlecenie nie zostanie zrealizowane.
6. Złożona dyspozycja **przelewu z odroczonej datą realizacji oraz** zlecenia stałego może zostać odwołana najpóźniej w dniu roboczym poprzedzającym datę jej realizacji wskazaną w dyspozycji i przed jej realizacją przez Bank.
7. W celu odwołania dyspozycji opisanej w ust. 6 posiadacz składa Bankowi stosowne oświadczenie z zachowaniem terminu, o którym mowa w ust. 6.
8. Czynność odwołania dyspozycji opisanej w ust. 6 uważa się za dokonaną wobec Banku w danym dniu roboczym, jeżeli została dokonana w godzinach pracy Banku; czynność dokonana poza godzinami pracy Banku uważa się za dokonaną w najbliższym dniu roboczym.
9. Odwołanie dyspozycji **z odroczonego terminem płatności lub** zlecenia stałego po terminie wskazanym w ust. 6 uważa się za niedokonane.
10. Jeśli transakcja płatnicza jest inicjowana przez odbiorcę lub za jego pośrednictwem, posiadacz rachunku nie może odwołać zlecenia płatniczego po przekazaniu zlecenia płatniczego odbiorcy

lub po udzieleniu przez posiadacza rachunku zgody odbiorcy na wykonanie transakcji płatniczej, z zastrzeżeniem § 35 ust. 3.

§ 25

1. Uznanie rachunku następuje z datą waluty tego dnia roboczego, w którym nastąpił wpływ środków pieniężnych do Banku, z zastrzeżeniem ust. 2, pod warunkiem, iż dyspozycja będzie zawierała niezbędne dane umożliwiające zaksięgowanie środków pieniężnych na odpowiednim rachunku, w tym wskazany w dyspozycji numer rachunku będzie zgodny z numerem rachunku prowadzonym przez Bank.
2. W przypadku transakcji uznaniowych realizowanych w obrocie dewizowym godziną graniczną jest godzina 15:30. Transakcje uznaniowe realizowane w obrocie dewizowym, otrzymane po godzinie 15:30, traktuje się jako otrzymane w następnym dniu roboczym.
3. Bank udostępnia posiadaczowi kwotę transakcji płatniczej natychmiast po uznaniu tą kwotą rachunku.
4. W przypadku transakcji uznaniowych SWIFT otrzymanych spoza krajów należących do obszaru EOG – SGB- Bank S.A. przekazuje posiadaczowi rachunku kwotę umniejszoną o prowizje i opłaty należne Bankowi (zgodnie z obowiązującą taryfą prowizji i opłat). W pozostałych przypadkach Bank przekazuje posiadaczowi rachunku pełną kwotę otrzymanej transakcji uznaniowej realizowanej w obrocie dewizowym, a ewentualne prowizje i opłaty należne Bank pobiera się odrębnie, bez ich potrącania z kwoty transakcji uznaniowej.
5. W przypadku, gdy posiadacz rachunku odmawia przyjęcia kwoty transakcji uznaniowej realizowanej w obrocie dewizowym, składa dyspozycję polecenia wypłaty oraz zobowiązuje się do pokrycia kosztów zrealizowania zlecenia wychodzącego, zgodnie z obowiązującą taryfą.
6. Jeżeli transakcja uznaniowa realizowana w obrocie dewizowym została już rozliczona z posiadaczem rachunku, a bank zleceniodawcy, zwróci się do Banku z prośbą o anulowanie transakcji i zwrot środków, wskazując jeden z następujących powodów odwołania: podejrzenie oszustwa, duplikat komunikatu, błąd techniczny lub błąd banku zleceniodawcy, Bank wykonuje dyspozycję anulowania transakcji uznaniowej i zwrotu środków pieniężnych pod warunkiem otrzymania od posiadacza rachunku zgody w formie pisemnej na zwrot środków wraz z upoważnieniem jednostki organizacyjnej Banku prowadzącej rachunek do obciążenia rachunku posiadacza rachunku kwotą transakcji lub jednoczesnym zwrotem przez posiadacza rachunku wcześniej wypłaconych środków transakcji z uwzględnieniem skutków przewalutowania, jeśli miało miejsce.

B. Czeki

§ 26

Na wniosek posiadacza rachunku rozliczeniowego prowadzonego w złotych placówka Banku wydaje blankiety czekowe.

§ 27

Posiadacz rachunku odbierając blankiety czekowe zobowiązany jest sprawdzić, w obecności pracownika placówki Banku, wydającego blankiety czekowe: ilość wydanych blankietów, ich numerację oraz prawidłowość ich oznaczenia (nazwy placówki Banku oraz numeru rachunku).

§ 28

1. Czek powinien być wypełniony w sposób staranny, czytelny i trwały oraz opatrzony podpisami oraz pieczętką firmową, zgodnymi z wzorami złożonymi w placówce Banku; kwota napisana cyframi powinna być zgodna z kwotą napisaną słownie; miejsce wolne przed i za kwotą napisaną cyframi i słownie powinno być zakreślone.
2. Na czeku nie dokonuje się żadnych skreśleń ani przerobień.

§ 29

1. Czek jest płatny za okazaniem i musi być przedstawiony do zapłaty w ciągu 10 dni kalendarzowych od daty jego wystawienia, przy czym dnia wystawienia czeku nie wlicza się do okresu 10-cio dniowego.
2. Jeżeli ostatni dzień terminu przedstawienia czeku do zapłaty przypada na dzień wolny od pracy, czek może być przedłożony do zapłaty w najbliższym dniu roboczym przypadającym po dniu wolnym.
3. Czeki, których termin przedstawienia do zapłaty upłynął, nie zostaną realizowane.

§ 30

Czek rozrachunkowy (czek, na którego pierwszej stronie umieszczono adnotację „do rozrachunku”, „przełać na rachunek”, bądź inne równoznaczne sformułowanie) służy do przeprowadzania rozliczeń bezgotówkowych pomiędzy posiadaczem rachunku i jego kontrahentami.

§ 31

1. Posiadacz rachunku ma obowiązek starannego przechowywania blankietów czekowych i czeków, zapobiegając ich zagubieniu lub kradzieży.
2. W przypadku zagubienia, kradzieży blankietów czekowych lub czeków, posiadacz rachunku zobowiązany jest niezwłocznie osobiście lub telefonicznie zawiadomić Bank, prowadzący rachunek, podając liczbę i numery zagubionych bądź skradzionych blankietów czekowych lub czeków oraz ewentualne kwoty, na jakie zostały one wystawione.
3. Zawiadomienie o zagubieniu, kradzieży blankietów czekowych lub czeków jest skuteczne w Banku od momentu złożenia wniosku bądź zawiadomienia telefonicznego Banku.
4. Zawiadomienie telefoniczne musi być potwierdzone na piśmie podczas najbliższej wizyty posiadacza rachunku w Banku.
5. Blankiety czekowe lub czeki zgłoszone, jako zagubione lub skradzione, w przypadku ich odnalezienia winny zostać zniszczone.

C. Polecenie zapłaty

Zasady funkcjonowania oraz realizacji polecenia zapłaty

§ 32

1. Bank realizuje rozliczenia w formie polecenia zapłaty, jako:
 - 1) bank płatnika - na zasadach określonych w niniejszym regulaminie;
 - 2) bank odbiorcy - na zasadach określonych w niniejszym regulaminie i w odrębnej umowie.
2. Rozliczenia w formie polecenia zapłaty realizowane są w złotych poprzez rachunki prowadzone w złotych.
3. Podstawą realizacji poleceń zapłaty dla posiadacza rachunku jest udzielenie przez niego ważnej zgody na obciążanie jego rachunku.
4. Posiadacz rachunku przekazuje zgodę w następujący sposób:
 - 1) egzemplarz przeznaczony dla odbiorcy - w sposób wskazany przez odbiorcę;
 - 2) egzemplarz przeznaczony dla Banku:
 - a) za pośrednictwem odbiorcy, wraz z egzemplarzem przeznaczonym dla odbiorcy – w sposób określony przez odbiorcę lub
 - b) osobiście lub korespondencyjnie do Banku lub
 - c) z wykorzystaniem usług bankowości elektronicznej, o ile Bank udostępni taką usługę.
5. Bank rejestruje otrzymaną zgodę w terminie do trzech dni roboczych od dnia jej otrzymania, pod warunkiem, iż dokument zgody będzie wypełniony prawidłowo; w przypadku stwierdzenia błędów Bank zwraca dokument zgody do nadawcy w terminie do trzech dni roboczych od jego otrzymania.
6. Posiadacz rachunku może w każdym czasie cofnąć zgodę, przekazując dokument cofnięcia zgody, zgodnie z zasadami opisanymi w ust. 4.

7. Bank rejestruje cofnięcie zgody w sposób określony w ust. 5; cofnięcie zgody jest skuteczne od momentu zarejestrowania w Banku – w przypadku wpływu polecenia zapłaty do Banku po zarejestrowaniu cofnięcia zgody, nie zostanie ono zrealizowane przez Bank.
8. Posiadacz rachunku będący płatnikiem polecenia zapłaty może zlecić w Banku zablokowanie rachunku dla obciążeń w formie polecenia zapłaty, jeśli Bank udostępnił taką możliwość.
9. Blokada ustanowiona przez posiadacza rachunku będącego płatnikiem, może mieć charakter:
 - 1) ogólny – mający zastosowanie do wszystkich odbiorców,
 - 2) szczególny – wskazujący na konkretnych odbiorców.

Realizacja polecenia zapłaty – odbiorca

§ 32a

1. Bank podpisuje z odbiorcami polecenia zapłaty umowy o realizację rozliczeń w formie polecenia zapłaty i zobowiązuje się do realizowania dyspozycji rozliczeniowych odbiorcy, dotyczących płatników posiadających rachunki w placówkach Banku lub w innych bankach, które przystąpiły do „Porozumienia międzybankowego w sprawie stosowania polecenia zapłaty”.
2. Bank realizuje dyspozycje wynikające z umów o których mowa w ust. 1 na zasadach określonych niniejszym regulaminem lub odrębną umową.
3. W celu realizacji przedmiotu umowy, o którym mowa w **ust.1**, odbiorca zobowiązany jest do uzyskania od płatnika, ważnej zgody na obciążanie jego rachunku.
4. Szczegółowe zasady i tryby przyjmowania zgód przez odbiorcę określa odrębna umowa zawierana z odbiorcą lub regulamin.
5. Celem wykazania przed bankiem płatnika wykonania polecenia zapłaty na podstawie ważnej zgody, Odbiorca zobowiązany jest udostępnić Bankowi w terminie 2 dni roboczych od otrzymania żądania dokument zgody płatnika w formie elektronicznej (w tym w formie skanu) lub w formie papierowej, pod rygorem uznania transakcji przez Bank płatnika za nieautoryzowaną.

§ 33

1. Bank realizuje otrzymane z Banku odbiorcy polecenie zapłaty obciążając rachunek posiadacza rachunku w dniu jego otrzymania, z zastrzeżeniem § 34.
2. Posiadacz rachunku jest zobowiązany do zapewnienia na rachunku środków pieniężnych umożliwiających wykonanie polecenia zapłaty i pobranie należnych prowizji i opłat – w terminie na koniec dnia roboczego poprzedzającego dzień realizacji polecenia zapłaty przez Bank.
3. Bank nie realizuje płatności częściowych z rachunku posiadacza z tytułu otrzymanego polecenia zapłaty.
4. W przypadku otrzymania kilku poleceń zapłaty, dotyczących rachunku tego samego posiadacza do realizacji w jednym terminie, Bank obciąża rachunek posiadacza rachunku w kolejności wpływu tych poleceń zapłaty; polecenie przekraczające wysokość dostępnych środków nie zostanie zrealizowane i Bank zrealizuje wtedy następne polecenie zapłaty nieprzekraczające wysokości dostępnych środków, zgodnie z kolejnością wpływu.

Odmowa realizacji polecenia zapłaty, zwrot polecenia zapłaty

§ 34

1. Bank nie zrealizuje otrzymanego polecenia zapłaty w następujących przypadkach:
 - 1) zgoda na realizację polecenia zapłaty została cofnięta lub brak jest zgody;
 - 2) kwota dostępnych środków na rachunku jest niewystarczająca na pokrycie kwoty polecenia zapłaty i należnych Bankowi prowizji lub opłat;
 - 3) rachunek został zamknięty;
 - 4) posiadacz rachunku złożył odwołanie niezrealizowanego polecenia zapłaty,
 - 5) posiadacz rachunku złożył dyspozycję zablokowania rachunku dla obciążeń w formie polecenia zapłaty.

2. Posiadaczowi rachunku będącego konsumentem, przysługuje prawo zwrotu zrealizowanego polecenia zapłaty, bez podania przyczyny, w terminie 8 tygodni od dnia obciążenia rachunku; w stosunku do płatników nie będących konsumentami w rozumieniu Kodeksu Cywilnego termin na złożenie żądania zwrotu polecenia zapłaty wynosi 5 dni roboczych od dnia obciążenia rachunku.
3. Zwrot kwoty zrealizowanego polecenia zapłaty na **żądanie złożone po upływie** terminu, o którym mowa w ust. 2, nie jest możliwy.
4. Dyspozycję zwrotu zrealizowanego polecenia zapłaty posiadacz może złożyć w placówce Banku, podając następujące dane:
 - 1) imię i nazwisko, adres/nazwę i siedzibę posiadacza rachunku;
 - 2) NRB płatnika;
 - 3) unikatowy identyfikator płatności (IDP) (tytuł płatności);
 - 4) unikatowy identyfikator odbiorcy (NIP odbiorcy), jeśli jest w jego posiadaniu lub NIW wraz z adnotacją „zwrot”;
 - 5) kwotę polecenia zapłaty.
5. Bank niezwłocznie, a najpóźniej w następnym dniu roboczym od dnia otrzymania żądania zwrotu, przywraca rachunek do stanu jaki istniałby, gdyby nie miała miejsca realizacja polecenia zapłaty; Bank uznaje rachunek kwotą zwracanego polecenia zapłaty, powiększoną o odsetki należne posiadaczowi rachunku z tytułu oprocentowania jego rachunku za okres od dnia obciążenia rachunku do dnia poprzedzającego dzień złożenia przez posiadacza rachunku żądania zwrotu.
6. W sprawach spornych posiadacz rachunku kontaktuje się z odbiorcą.

Odwołanie niezrealizowanego polecenia zapłaty

§ 35

1. Przed otrzymaniem dyspozycji polecenia zapłaty przez Bank, posiadacz rachunku może w uzgodniony z Bankiem sposób złożyć w placówce Banku odwołanie niezrealizowanego polecenia zapłaty, powodujące wstrzymanie obciążenia rachunku, wskazanym wcześniej, przyszłym poleceniem zapłaty.
2. Składając odwołanie niezrealizowanego polecenia zapłaty posiadacz rachunku podaje:
 - 1) dane wymienione w § 34 ust. 4 oraz
 - 2) termin realizacji polecenia zapłaty;
 - 3) termin, do którego posiadacz rachunku zleca wstrzymanie obciążania jego rachunku.
3. Odwołanie niezrealizowanego polecenia zapłaty może być złożone w Banku najpóźniej do końca dnia roboczego poprzedzającego bezpośrednio dzień realizacji polecenia zapłaty określonego na fakturze (rachunku).

D. Wypłaty z rachunku po śmierci posiadacza rachunku

§ 36

1. Po śmierci posiadacza rachunku (będącego osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, rolnikiem indywidualnym) środki pieniężne zgromadzone na rachunku przysługują spadkobiercom, z zastrzeżeniem wyjątków wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów.
2. Bank dokonuje wypłaty środków pieniężnych z rachunku po przedłożeniu przez uprawnionego spadkobiercę prawomocnego postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po posiadaczu rachunku albo zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia **lub europejskiego poświadczenia spadkowego**, a jeżeli dokonano działu spadku – prawomocnego postanowienia o dziale spadku lub umowy, w wymaganej prawem formie, określającej zasady działu spadku pomiędzy spadkobiercami.
3. W przypadku, gdy uprawnionym do wypłaty środków pieniężnych z rachunku jest co najmniej dwóch spadkobierców, Bank dokonuje wypłaty tych środków każdemu z uprawnionych spadkobierców – w kwocie lub proporcji przypadającej danemu spadkobiercy,

określonej w postanowieniu o dziale spadku albo w umowie określającej zasady działy spadku pomiędzy spadkobiercami. Jeżeli dział spadku nie został dokonany, Bank wypłaca środki pieniężne wszystkim spadkobiercom łącznie albo osobie upoważnionej przez spadkobierców przez udzielenie jej pełnomocnictwa, do którego stosuje się zasady określone w § 13 ust. 1 i ust. 3 pkt 1b i pkt 2.

E. Przedsiębiorstwo w spadku

§ 36a

Niniejszy rozdział ma zastosowanie wyłącznie do rachunków bankowych prowadzonych dla osób fizycznych, które we własnym imieniu prowadziły działalność gospodarczą na podstawie wpisu do CEIDG, a śmierć posiadacza rachunku nastąpiła w dniu 25 listopada 2018 r. lub po tym dniu.

§ 36b

W przypadku śmierci osoby fizycznej, o której mowa w § 36a:

- 1) Bank nadal prowadzi rachunek bankowy związany z działalnością gospodarczą, z zastrzeżeniem **§ 66 ust. 2 pkt 3**;
- 2) Bank powstrzymuje się od udostępnienia usług świadczonych na podstawie **umowy ramowej** do czasu ustanowienia zarządcy sukcesyjnego.

§ 36c

- 1) W okresie od ustanowienia do dnia wygaśnięcia zarządu sukcesyjnego dostęp do środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym oraz prawo do wydawania dyspozycji przysługują wyłącznie zarządcy sukcesyjnemu.
- 2) Zarządca sukcesyjny zobowiązany jest przedłożyć w Banku:
 - 1) dokumenty potwierdzające ustanowienie zarządcy sukcesyjnego;
 - 2) wypełniony wniosek o zmianę danych, o którym mowa w § 10 regulaminu;
 - 3) wzór podpisu na karcie wzorów podpisów;
 - 4) informację o której mowa w ust. 3;
 - 5) inne dokumenty wymagane przez Bank.
- 3) Zarządca sukcesyjny niezwłocznie informuje Bank o:
 - 1) osobach, które go powołały;
 - 2) osobach, które uzyskały tytuł prawny do spadku po zmarłym posiadaczu rachunku.
- 4) Zarządca sukcesyjny może ustanowić pełnomocnika, na zasadach określonych w §12-14 regulaminu.
- 5) Do zarządcy sukcesyjnego mają odpowiednie zastosowanie postanowienia niniejszego regulaminu odnoszące się do posiadacza rachunku, chyba **że przepisy prawa stanowią inaczej lub umowy stanowią inaczej**.
- 6) Od momentu zgłoszenia się zarządcy sukcesyjnego do czasu wygaśnięcia zarządu sukcesyjnego, Bank doręcza korespondencję zarządcy sukcesyjnemu.

§ 36d

Bank jest obowiązany udzielić osobie, która uzyskała tytuł prawny do spadku po posiadaczu rachunku, oraz zarządcy sukcesyjnemu, zbiorczej informacji o rachunkach i umowach rachunku bankowego przedsiębiorcy.

F. Postanowienia dotyczące rachunków wspólnych

§ 36e

1. Bank prowadzi rachunek wspólny dla współposiadaczy w formie rachunku rozłącznego.
2. Współposiadacze przez zawarcie umowy stają się wierzycielami solidarnymi Banku oraz odpowiadają solidarnie za wszelkie zobowiązania powstałe wobec Banku w trakcie trwania umowy.

3. Współposiadacze samodzielnie dysponują bez ograniczeń środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku oraz samodzielnie dokonują wszelkich czynności wynikających z umowy, łącznie z jej wypowiedzeniem i podjęciem środków pieniężnych z rachunku z dniem rozwiązania umowy, ze skutkiem dla pozostałych współposiadaczy, chyba że w umowie postanowiono inaczej.
4. Współposiadacze ponoszą skutki swoich dyspozycji i dyspozycji złożonych przez pełnomocników.
5. Bank realizuje dyspozycje współposiadaczy według kolejności ich założenia.
W przypadku złożenia dyspozycji przewyższających kwotę dostępnych środków na rachunku, Bank nie zrealizuje żadnej dyspozycji.
6. W przypadku śmierci jednego ze współposiadaczy, z zastrzeżeniem ust. 7:
 - 1) jeżeli rachunek prowadzony jest dla dwóch współposiadaczy, dotychczasowy rachunek wspólny ulega – z chwilą powzięcia przez Bank informacji o śmierci współposiadacza – przekształceniu w rachunek indywidualny prowadzony przez Bank dla żyjącego współposiadacza, chyba, że tenże współposiadacz złoży dyspozycję zamknięcia rachunku,
 - 2) jeżeli rachunek prowadzony jest dla więcej niż dwóch współposiadaczy – pozostali współposiadacze mogą swobodnie dysponować rachunkiem oraz środkami zgromadzonymi na rachunku.
7. W przypadku śmierci współposiadacza będącego wspólnikiem spółki cywilnej, jeżeli w umowie spółki cywilnej:
 - 1) zastrzeżono, że spadkobiercy wstępują w miejsce zmarłego wspólnika, wówczas prawa zmarłego współposiadacza rachunku wykonuje zarządca sukcesyjny do czasu wejścia do spółki cywilnej spadkobierców zmarłego współposiadacza,
 - 2) brak zastrzeżenia, że spadkobiercy zmarłego współposiadacza wchodzi w jego miejsce do spółki, wówczas prawa zmarłego współposiadacza rachunku wykonuje zarządca sukcesyjny do czasu wejścia do spółki spadkobierców zmarłego współposiadacza za zgodą wszystkich pozostałych wspólników.
8. Współposiadacz rachunku będący jedynym wspólnikiem spółki cywilnej wskutek śmierci drugiego współposiadacza rachunku może samodzielnie dysponować rachunkiem oraz środkami zgromadzonymi na rachunku, o ile jest uprawniony do samodzielnego dysponowania środkami na rachunku na podstawie umowy zawartej z Bankiem do czasu rozwiązania umowy spółki cywilnej.
9. W przypadku rachunku prowadzonego na rzecz więcej niż dwóch wspólników spółki cywilnej wskutek śmierci jednego ze wspólników – jeśli nie zostanie powołany zarządca sukcesyjny – umowa o prowadzenie rachunku przekształca się w umowę rachunku wspólnego prowadzonego na rzecz żyjących wspólników.

Rozdział 3. Rachunki lokat

§ 37

1. W ramach zawartej umowy Bank otwiera i prowadzi rachunki lokat.
2. Rachunek lokaty służy posiadaczowi do gromadzenia środków pieniężnych, płatnych przez Bank po upływie okresu umownego wraz z należnymi odsetkami w terminach określonych w potwierdzeniu.
3. Bank określa i podaje do wiadomości posiadacza rachunku rodzaj i zasady oprocentowania środków pieniężnych na lokatach prowadzonych na warunkach standardowych, w sposób określony w § 45; rodzaje walut oraz terminy, na jakie otwierane są poszczególne lokaty podawane są na stronie internetowej Banku oraz w formie komunikatu w placówce Banku.
4. Minimalna kwota warunkująca otwarcie i prowadzenie lokaty dla:
 - 1) lokaty w złotych wynosi 500,00 złotych;
 - 2) lokaty promocyjnej w złotych w wysokości nie niższej niż kwota minimalna określona przez Bank w warunkach promocji.
5. Bank może otwierać i prowadzić lokaty na warunkach niestandardowych, określonych w umowie.

§ 38

1. Okres umowny lokaty rozpoczyna się od dnia realizacji dyspozycji przelewu/wpłaty środków pieniężnych na lokatę, a kończy się ostatniego dnia trwania lokaty.
2. Środki zgromadzone na lokacie oprocentowane są według stałej lub zmiennej stopy procentowej.
3. Wysokość oprocentowania lokaty zależy od zadeklarowanego i dotrzymanego przez posiadacza rachunku okresu umownego.

§ 39

1. Po upływie zadeklarowanego okresu umownego kwota lokaty wraz z odsetkami:
 - 1) zostaje przekięgowana na rachunek bankowy wskazany przez posiadacza rachunku bądź wypłacona w kasie placówki Banku lub
 - 2) zostaje przedłużona na taki sam okres umowny.
2. Postanowienia zawarte w ust. 1 pkt 2 nie mają zastosowania do lokat terminowych promocyjnych (nieodnawiających się), w przypadku których, po okresie umownym, środki wraz z odsetkami zostają przekięgowane na wskazany przez posiadacza rachunku rachunek lub wypłacone w kasie placówki Banku; w przypadku braku jakiegokolwiek dyspozycji posiadacza rachunku, w dniu następującym po upływie okresu umownego, Bank przekięguje środki wraz z należnymi odsetkami na nieoprocentowany rachunek techniczny.

§ 40

1. Posiadacz rachunku może złożyć dyspozycję likwidacji lokaty przed upływem okresu umownego lokaty.
2. Likwidacja lokat prowadzonych w złotych przed upływem okresu umownego spowoduje naliczenie odsetek w wysokości oprocentowania rachunków bieżących w złotych.

Rozdział 4. Kredyt w rachunku bieżącym

§ 41

1. Posiadacz rachunku, po spełnieniu określonych warunków, może ubiegać się o przyznanie kredytu w rachunku bieżącym.
2. Wysokość kredytu w rachunku bieżącym ustalana jest indywidualnie dla posiadacza rachunku i zależy w szczególności od:
 - 1) zdolności kredytowej posiadacza rachunku;
 - 2) okresu posiadania rachunku bieżącego.
3. Szczegółowe zasady dotyczące udzielania kredytu w rachunku bieżącym określa obowiązujący w Banku regulamin udzielania kredytów dla klientów instytucjonalnych.

Rozdział 5. Instrumenty płatnicze i usługi mobilne

§ 42

Zasady wydawania i funkcjonowania instrumentów płatniczych i usług mobilnych stanowi Załącznik nr 2 do niniejszego regulaminu.

Rozdział 6. Usługi bankowości elektronicznej

§ 43

Zasady udostępniania i funkcjonowania elektronicznych kanałów dostępu stanowi Załącznik nr 3 do niniejszego regulaminu.

Rozdział 7. Usługa płatności masowych

§ 44

1. Posiadacz rachunku może skorzystać z usługi płatności masowych.
2. Szczegółowe zasady świadczenia usługi płatności masowych określa odrębna umowa.

Rozdział 8. Oprocentowanie środków, zmiana oprocentowania, naliczanie odsetek

§ 45

1. Środki gromadzone na rachunku mogą podlegać oprocentowaniu według:
 - 1) stałej albo zmiennej stopy procentowej w wysokości określonej decyzją Zarządu Banku;
 - 2) zmiennej stopy procentowej, stanowiącej sumę stawki bazowej oraz marży Banku, określonych w umowie; w przypadku, gdy zmienna stopa procentowa przyjmuje wartość ujemną wysokość oprocentowania rachunków ustala się na poziomie 0,00% stopy, obowiązującej dla danego rodzaju rachunku.
2. Rodzaj stopy procentowej uznawanej przez Bank jako stawka bazowa oraz wysokość marży Banku dla danego rodzaju rachunku określa decyzja Zarządu Banku.
3. Zmienna stopa procentowa oznacza, że oprocentowanie w trakcie trwania umowy może ulec zmianie, przy czym:
 - 1) zmiana stopy określonej w ust. 1 pkt 1 następuje z dniem wejścia w życie odpowiedniej decyzji Zarządu Banku, o ile posiadacz rachunku nie odmówi przyjęcia zmiany w trybie określonym w § 64;
 - 2) zmiana stopy określonej w ust. 1 pkt 2 następuje:
 - a) automatycznie z dniem zmiany wysokości stawki bazowej,
 - b) z dniem wejścia w życie odpowiedniej decyzji Zarządu Banku zmieniającej rodzaj stawki bazowej lub wysokość marży Banku dla danego rodzaju rachunku, o ile posiadacz rachunku nie odmówi przyjęcia zmiany w trybie określonym w § 64.
4. Wysokość aktualnie obowiązującego oprocentowania podawana jest do publicznej wiadomości w formie komunikatu w placówkach Banku oraz na stronie internetowej Banku, a do wiadomości posiadacza – dodatkowo na wyciągach z rachunku; w stosunku do określenia przesłanek i trybu zmiany oprocentowania środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku stosuje się zapisy, § 58 ust. 1 pkt 3, § 62 i § 64.
5. Do obliczania odsetek od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku przyjmuje się, że rok liczy 365 dni, a miesiąc rzeczywistą ilość dni, chyba że umowa stanowi inaczej.
6. Odsetki naliczane są od dnia dokonania wpłaty środków pieniężnych na rachunek do dnia poprzedzającego dzień ich wypłaty.
7. Odsetki należne od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku kapitalizowane są na koniec okresu odsetkowego, a w razie likwidacji rachunku przed upływem okresu odsetkowego – na dzień zamknięcia rachunku, chyba że umowa lub regulamin stanowią inaczej.

§ 46

1. Bank może określić zróżnicowane oprocentowanie dla tych samych rodzajów rachunków bankowych, w zależności od wysokości środków zgromadzonych na rachunku, terminu ich deponowania lub zakresu usług powiązanych z rachunkiem, z których korzysta posiadacz.
2. W ramach uprawnienia, o którym mowa w ust. 1, Bank może ustalać wysokość oprocentowania środków zgromadzonych na rachunku jako oprocentowanie podstawowe dla określonego pakietu usług świadczonych łącznie z prowadzeniem rachunku danego rodzaju, w takim przypadku oprocentowanie środków pieniężnych posiadacza zgromadzonych na konkretnym rachunku może być wyższe od oprocentowania podstawowego.

Rozdział 9. Prowizje i opłaty bankowe

§ 47

1. Za czynności związane z obsługą rachunków, wydawaniem i obsługą instrumentów płatniczych, w tym kart oraz świadczeniem usług bankowości elektronicznej, o **których mowa w umowie, Bank pobiera** opłaty i prowizje zgodnie z obowiązującą w Banku taryfą, z której wyciąg placówka Banku wydaje posiadaczowi rachunku przy zawieraniu stosownej umowy.

2. Taryfa jest udostępniana posiadaczowi rachunku w placówkach Banku oraz w postaci elektronicznej na stronie internetowej Banku.
3. Bank pobiera należne opłaty i prowizje w ciężar rachunku bez odrębnej dyspozycji posiadacza rachunku.

Rozdział 10. Reklamacje, skargi, wnioski

§ 48

1. Posiadacz rachunku zobowiązany jest na bieżąco sprawdzać prawidłowość wykonania przez Bank zleconych dyspozycji, w tym zleconych transakcji płatniczych.
2. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości związanych z realizacją przez Bank zleconych dyspozycji, niewykonania lub nienależytego wykonania zleceń, o których mowa w ust. 1, w tym stwierdzenia nieautoryzowanych transakcji lub posiadania zastrzeżeń dotyczących usług świadczonych przez Bank w zakresie określonym Regulaminem, posiadacz rachunku/użytkownik/użytkownik karty może złożyć reklamację.
3. Reklamacja winna być złożona niezwłocznie, bezpośrednio po stwierdzeniu niezgodności w obciążeniu lub uznaniu rachunku lub powzięciu wiadomości o innym zdarzeniu dającym powód do złożenia reklamacji, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Jeżeli reklamacja nie zostanie złożona w terminie 6 miesięcy od dnia obciążenia rachunku albo od dnia w którym transakcja płatnicza miała zostać wykonana roszczenia posiadacza rachunku z tytułu nieautoryzowanych, niewykonanych lub nienależycie wykonanych transakcji płatniczych wygasają.
5. Reklamacja klienta instytucjonalnego będącego osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą (w tym wspólnikiem spółki cywilnej lub rolnikiem) może być złożona:
 - 1) osobiście w siedzibie Banku lub w dowolnej placówce Banku w formie pisemnej lub ustnej do protokołu; **telefonicznie poprzez kontakt z Call Center, którego numery podawane są na stronie internetowej Banku;**
 - 2) listownie w formie pisemnej na adres siedziby Banku lub placówki Banku;
 - 3) z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej wysyłając e-mail na adres podany na stronie internetowej Banku;
 - 4) faksem w formie pisemnej na numery placówek Banku, podane na stronie internetowej Banku,przy czym w razie złożenia reklamacji dotyczącej transakcji dokonanej kartą w formie ustnej Bank pisemnie wezwie składającego reklamację do jej uzupełnienia poprzez złożenie podpisu na formularzu.
6. Reklamacje klientów instytucjonalnych nie będących osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą (w tym wspólnikiem spółki cywilnej lub rolnikiem) – o ile nie dotyczą transakcji dokonanych kartami – mogą być składane w formie określonej w ust. 5; jeśli reklamacje tych klientów dotyczą transakcji dokonanych kartami, wówczas mogą być złożone:
 - 1) osobiście w siedzibie Banku lub w dowolnej placówce Banku w formie pisemnej;
 - 2) listownie w formie pisemnej na adres siedziby Banku lub dowolnej placówki Banku;
 - 3) z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej wysyłając e-mail na adres podany na stronie internetowej Banku,
 - 4) faksem w formie pisemnej na numery placówek Banku, podane na stronie internetowej Banku.
7. Adresy siedziby Banku i placówek Banku zamieszczone są na stronie internetowej Banku.
8. Treść reklamacji złożonej w formie pisemnej powinna zawierać:
 - 1) imię i nazwisko lub nazwę składającego reklamację;
 - 2) adres korespondencyjny;
 - 3) dokładny opis zdarzenia lub przedmiotu zastrzeżeń klienta;
 - 4) oczekiwany przez klienta stan po rozpatrzeniu zastrzeżeń;
 - 5) własnoręczny podpis składającego reklamację zgodny z zasadami reprezentacji klienta;

- 6) numer telefonu, w przypadku wyrażenia przez klienta woli otrzymania odpowiedzi na reklamację za pośrednictwem poczty elektronicznej (e-mail) - za pośrednictwem telefonu zostanie przekazane Klientowi hasło do otwarcia korespondencji.
9. Reklamacja dotycząca transakcji dokonanej kartą, oprócz informacji wskazanych w ust. 8 powinna dodatkowo zawierać:
- 1) imię i nazwisko użytkownika karty,
 - 2) numer karty,
 - 3) numer rachunku, do którego wydano kartę,
 - 4) datę reklamowanej transakcji,
 - 5) kwotę reklamowanej transakcji,
 - 6) miejsce dokonania reklamowanej transakcji (nazwę placówki, miasto, państwo).
10. Reklamacje dotyczące transakcji dokonanych kartami winny być składane na obowiązującym w Banku formularzu, przy czym reklamację dotyczącą każdej transakcji należy złożyć na oddzielnym formularzu; do reklamacji – o ile to możliwe – należy dołączyć dokumenty, dodatkowe informacje/wyjaśnienia dotyczące reklamowanej transakcji.
11. W przypadku stwierdzenia przez Bank braku informacji wymaganych do rozpatrzenia reklamacji, Bank zwraca się do klienta o ich uzupełnienie w formie, w jakiej klient złożył reklamację.
12. W sytuacji odmowy podania przez klienta wszystkich danych niezbędnych do rozpoczęcia procesu dotyczącego rozpatrzenia reklamacji, a także w razie odmowy złożenia podpisu na formularzu reklamacji dotyczącej transakcji dokonanej kartą, Bank informuje klienta, że rozpatrzenie reklamacji nie będzie możliwe ze względu na niekompletność oświadczenia klienta; niezależnie od powyższego, Bank udziela odpowiedzi na reklamację w terminie wskazanym w ust. 14, a w szczególnie skomplikowanych przypadkach w terminie określonym w ust. 15.
13. Bank odpowiada na reklamację bez zbędnej zwłoki nie później niż w terminie do 15 dni roboczych od dnia otrzymania reklamacji.
14. W szczególnie skomplikowanych przypadkach uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 14, może ulec wydłużeniu do 35 dni roboczych, za szczególnie skomplikowane przypadki uznaje się reklamacje dotyczące transakcji dokonanych kartą poza granicami kraju lub wymagające uzyskania informacji od organizacji zajmujących się rozliczeniem transakcji wykonywanych przy użyciu kart płatniczych lub od podmiotów trzecich współpracujących z Bankiem.
15. W przypadku braku możliwości udzielenia odpowiedzi na złożoną reklamację w terminie określonym w ust. 14, Bank w formie pisemnej w terminie 14 dni od dnia otrzymania reklamacji:
- 1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia;
 - 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone w celu rozpatrzenia sprawy;
 - 3) wskazuje przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi na reklamację, który nie może być dłuższy niż wskazany w ust. 15.
16. Do zachowania terminu, o którym mowa w ust. 14 i ust. 15 jest wystarczające wysłanie odpowiedzi przed ich upływem, a w przypadku odpowiedzi udzielonych na piśmie - nadanie w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu art. 3 pkt 13 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe.
17. Udzielając odpowiedzi na reklamację Bank bierze pod uwagę stan faktyczny istniejący w ostatnim dniu terminu na udzielenie odpowiedzi na reklamację określonego w ust. 14, a w szczególnie skomplikowanych przypadkach terminu określonego w ust. 15, chyba że informacje ewentualne dokumenty, jakimi dysponuje Bank, umożliwiają udzielenie odpowiedzi wcześniej.
18. W przypadku, gdy zmianie ulegnie stan faktyczny, w oparciu o który Bank udzielił odpowiedzi na reklamację, Bank ponownie rozpoznaje reklamację biorąc pod uwagę zmieniony stan faktyczny, o ile zmiany nastąpiły na korzyść klienta.

19. Wszelkie informacje na temat prowadzonego procesu reklamacyjnego dotyczącego transakcji dokonanej kartą klient uzyskuje w placówce Banku, do której wpłynęła reklamacja.
20. Odpowiedź na reklamację udzielana jest:
 - 1) w formie papierowej i wysyłana listem poleconym na adres wskazany w reklamacji przez klienta, z zastrzeżeniem pkt 2;
 - 2) na innym trwałym nośniku i na wniosek klienta, w tym z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, w formacie podpisanego elektronicznie pliku pdf i zaszyfrowaną hasłem na adres e-mail klienta podany w formularzu reklamacji. Hasło umożliwiające odczytanie odpowiedzi na reklamację wysyłane jest w formie sms na numer telefonu podany na formularzu reklamacji.

§ 49

1. Klient może składać do Banku skargi – oświadczenia nie będące reklamacjami - w zakresie dotyczącym usług świadczonych przez Bank lub wykonywanej przez Bank działalności.
2. Klient może składać do Banku wnioski w zakresie dotyczącym poprawy funkcjonowania Banku, lepszego zaspokojenia potrzeb klientów Banku, usprawnienia pracy lub poszerzenia oferty.
3. Do skarg i wniosków stosuje się odpowiednio postanowienia niniejszego rozdziału za wyjątkiem § 50 ust. 2 pkt 4 i ust. 3.

§ 50

1. Bank jest podmiotem podlegającym nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
2. Od stanowiska zawartego w odpowiedzi na reklamację posiadacz rachunku/użytkownik /użytkownik karty może:
 - 1) odwołać się do Prezesa Zarządu Banku, a w przypadku złożenia skargi na działalność Zarządu do Rady Nadzorczej Banku, poprzez złożenie odwołania w formie i miejscu właściwej dla reklamacji;
 - 2) złożyć zapis na Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego;
 - 3) skierować sprawę do sądu powszechnego;
 - 4) w przypadku klientów będących osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą, (w tym wspólnikami spółki cywilnej) lub rolnikiem złożyć wniosek do Rzecznika Finansowego w sprawie rozwiązania sporu.
3. Podmiotami uprawnionymi do prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów zaistniałych pomiędzy Bankiem a klientami będącymi osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą (w tym wspólnikami spółki cywilnej) lub rolnikiem jest:
 - 1) Rzecznik Finansowy, adres strony internetowej: www.rf.gov.pl;
 - 2) Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego, adres strony internetowej: https://www.knf.gov.pl/dla_ryнку/sad_polubowny_przy_KNF.

Rozdział 11. Zasady odpowiedzialności Banku

§ 51

1. Bank ponosi odpowiedzialność względem posiadacza rachunku za niewykonanie lub nienależyte wykonanie transakcji płatniczej, chyba, że udowodni, że rachunek banku odbiorcy zlecenia płatniczego został uznany zgodnie z § 20 ust. 1 bądź udowodni, że wpłata gotówki na rachunek posiadacza została dokonana zgodnie z § 19 ust. 1.
2. Bank ma prawo odmówić realizacji transakcji płatniczej, gdy wynika to z przepisów prawa.
3. Odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie transakcji płatniczej jest wyłączona w przypadku siły wyższej lub jeżeli niewykonanie lub nienależyte wykonanie zlecenia płatniczego wynika z innych przepisów prawa.

§ 52

1. Bank nie ponosi odpowiedzialności za niezrealizowane lub nieterminowo zrealizowane dyspozycje w przypadku braku środków na rachunku w wysokości równej, co najmniej kwocie złożonej dyspozycji, powiększonej o należne Bankowi opłaty lub prowizje z tytułu realizacji dyspozycji.
2. W przypadku wystąpienia transakcji płatniczej, której posiadacz rachunku/użytkownik karty/użytkownik nie autoryzował, Bank jest zobowiązany niezwłocznie, nie później jednak niż do końca dnia roboczego następującego po dniu stwierdzenia wystąpienia nieautoryzowanej transakcji, którą został obciążony **rachunek** lub po dniu otrzymania stosownego zgłoszenia, przywrócić **rachunek** do stanu, jaki istniałby, gdyby transakcja nie miała miejsca; data waluty w odniesieniu do uznania rachunku karty nie może być późniejsza od daty obciążenia kwotą nieautoryzowanej transakcji płatniczej.
3. W przypadku, gdy transakcja płatnicza jest inicjowana za pośrednictwem dostawcy świadczącego usługę inicjowania transakcji płatniczej, Bank jest zobowiązany niezwłocznie, nie później jednak niż do końca dnia roboczego następującego po dniu stwierdzenia wystąpienia nieautoryzowanej transakcji, którą został obciążony **rachunek**, lub po dniu otrzymania stosownego zgłoszenia, przywrócić rachunek karty do stanu, jaki istniałby, gdyby transakcja nie miała miejsca; data waluty w odniesieniu do uznania rachunku karty nie może być późniejsza od daty obciążenia kwotą nieautoryzowanej transakcji płatniczej.
4. Obowiązek Banku, o którym mowa w ust. 2-3 nie dotyczy:
 - 1) sytuacji, o których mowa w § 54 i § 56,
 - 2) sytuacji, gdy Bank ma uzasadnione i należycie udokumentowane podstawy, aby podejrzewać oszustwo, i poinformuje o tym w formie pisemnej organy powołane do ścigania przestępstw.
5. Bank nie ponosi odpowiedzialności za:
 - 1) termin, w jakim nastąpi uznanie rachunku bankowego odbiorcy w innym banku;
 - 2) złożenie przez posiadacza rachunku lub pełnomocnika dyspozycji niezgodnej z intencją posiadacza.
6. Jeżeli w zleceniu płatniczym został wskazany nieprawidłowy unikatowy identyfikator odbiorcy, o którym mowa w § 22, Bank nie ponosi odpowiedzialności za niewykonanie lub wadliwe wykonanie transakcji płatniczej.
7. Na zgłoszenie posiadacza rachunku (płatnika), w przypadku o którym mowa w ust. 6, Bank podejmuje działania określone w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, w celu odzyskania kwoty zrealizowanej transakcji płatniczej.
8. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 7, powinno zostać złożone w sposób określony w § 48 i zawierać:
 - 1) imię i nazwisko lub nazwę posiadacza rachunku (płatnika);
 - 2) adres korespondencyjny;
 - 3) dokładny opis transakcji płatniczej, o której mowa w ust. 6 (datę, walutę i kwotę transakcji, dane odbiorcy zlecenia, nieprawidłowy numer rachunku);
 - 4) własnoręczny podpis składającego zgłoszenie, jeżeli zostało złożone pisemnie lub za pomocą dokumentu.
9. W terminie nie późniejszym niż 3 dni robocze od otrzymania zgłoszenia, o którym mowa w ust. 7 i 8, Bank:
 - 1) jeżeli jednocześnie prowadzi rachunek odbiorcy transakcji płatniczej pisemnie zawiadamia odbiorcę o:
 - a) zgłoszeniu przez płatnika informacji o transakcji, o której mowa w ust. 6 i możliwości dokonania zwrotu kwoty tej transakcji na rachunek zwrotu Banku bez pobierania od odbiorcy opłat,
 - b) obowiązku udostępnienia danych osobowych odbiorcy w celu umożliwienia dochodzenia kwoty zwrotu transakcji, o której mowa w ust. 6, jeżeli odbiorca nie dokona jej zwrotu w terminie, o którym mowa w ust. 10,
 - c) dniu upływu terminu do dokonania zwrotu, o którym mowa w ust. 10,
 - d) numerze rachunku zwrotu Banku;

- 2) nie prowadzi rachunku płatniczego odbiorcy – zwraca się do dostawcy odbiorcy o podjęcie działań w celu odzyskania kwoty transakcji płatniczej, o której mowa w ust. 6, przekazując jednocześnie posiadane informacje niezbędne do ich podjęcia.
10. Jeżeli w ciągu miesiąca od złożenia zgłoszenia, o którym mowa w ust. 7 i 8, podjęte działania nie doprowadziły do odzyskania kwoty transakcji płatniczej, o której mowa w ust. 6, posiadacz rachunku (płatnik) może złożyć do Banku pisemny wniosek (listownie lub osobiście w Banku) o udostępnienie danych odbiorcy tej transakcji płatniczej; wniosek powinien zawierać informacje wskazane w ust. 8 oraz informację o złożeniu zgłoszenia, o którym mowa w ust. 8.
11. Jeżeli Bank jednocześnie prowadzi rachunek odbiorcy, w ciągu 3 dni roboczych, od otrzymania wniosku o którym mowa w **ust. 7**, udostępnia posiadaczowi rachunku (płatnikowi):
 - a) imię i nazwisko lub nazwę odbiorcy,
 - b) miejsce zamieszkania i adres albo siedzibę i adres odbiorcy.
12. Jeżeli Bank nie prowadzi rachunku odbiorcy kieruje żądanie o udostępnienie danych do dostawcy odbiorcy i przekazuje je posiadaczowi rachunku (płatnikowi) nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia ich otrzymania od dostawcy odbiorcy.
13. Po otrzymaniu danych posiadacz rachunku (płatnik) może dochodzić zwrotu kwoty transakcji płatniczej, o której mowa w ust. 6 bezpośrednio od jej odbiorcy.
14. Informacje o sposobie załatwienia zgłoszenia, o którym mowa w ust. 7 i 8 oraz wniosku, o którym mowa w 10, Bank przesyła pisemnie.
15. Za odzyskanie środków pieniężnych, o których mowa w ust. 7, Bank pobiera prowizję lub opłatę, zgodnie z taryfą.

§ 53

1. Bank nie ponosi odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikające z niewykonania lub nienależytego wykonania przez posiadacza rachunku, pełnomocnika, użytkownika karty, użytkownika /użytkownika pasywnego obowiązków określonych odpowiednio w **umowie** lub regulaminie.
2. Bank nie ponosi odpowiedzialności za czynności zarządcy sukcesyjnego lub właścicieli przedsiębiorstwa w spadku w rozumieniu ustawy o zarządzie sukcesyjnym.
3. Bank nie ponosi odpowiedzialności za skutki wynikające z:
 - 1) odmowy akceptacji instrumentu płatniczego przez punkt akceptujący lub odmowę wypłaty gotówki z przyczyn niezależnych od Banku;
 - 2) wadliwego funkcjonowania bankomatu lub terminala POS nienależących do Banku;
 - 3) niewłaściwą obsługą bankomatu przez użytkownika lub posługiwaniem się kartą, która utraciła ważność lub uszkodzoną;
 - 4) braku podpisu użytkownika na karcie lub podpisania karty niezgodne ze wzorem złożonym w **umowie** i/lub na wniosku o kartę;
 - 5) udostępnienia karty lub ujawnienia PIN lub ujawnienia indywidualnych danych uwierzytelniających osobom nieuprawnionym lub umożliwienia im wejścia w posiadanie karty lub PIN lub indywidualnych danych uwierzytelniających lub dokonania przez te osoby operacji;
 - 6) operacji dokonanych przy użyciu prawidłowego PIN po fakcie zgłoszenia utraty karty, jeśli doszło do nich z winy umyślnej użytkownika;
 - 7) zastrzeżenia instrumentu płatniczego przez użytkownika;
 - 8) operacji dokonanych po zgłoszeniu zastrzeżenia, jeśli doszło do nich z winy umyślnej użytkownika karty;
 - 9) uszkodzenia lub całkowitego zniszczenia instrumentu płatniczego;
 - 10) nieodebrania gotówki lub karty z bankomatu;
 - 11) niezgłoszenia przez użytkownika zmiany danych osobowych zawartych w umowie, w szczególności adresu do korespondencji;
 - 12) zmiany przez użytkownika karty PIN na dowolnie wybrany numer;
 - 13) nieprawidłowego przeprowadzenia operacji przez placówkę handlowo-usługową;
 - 14) zaniechania przez użytkownika zastrzeżenia instrumentu płatniczego;

- 15) posługiwania się instrumentem płatniczym niezgodnie z umową, niniejszym regulaminem względnie odpowiednim, odrębnym regulaminem rachunku lub niezgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

§ 54

1. Bank nie odpowiada za skutki udostępnienia przez użytkownika/pasywnego użytkownika wydanych mu indywidualnych danych uwierzytelniających osobom trzecim.
2. Bank nie ponosi odpowiedzialności za wykonane operacje w przypadku:
 - 1) gdy do operacji doszło wskutek ujawnienia przez użytkownika/pasywnego użytkownika informacji o działaniu bankowości elektronicznej, w szczególności informacji na temat instalacji i stosowanych indywidualnych danych uwierzytelniających, jeżeli ujawnienie tych informacji mogło spowodować brak skuteczności mechanizmów zapewniających bezpieczeństwo zleczonych operacji;
 - 2) gdy wykonana zostanie operacja zlecona przez osobę nieuprawnioną, której użytkownik /pasywny użytkownik udostępnił dane lub indywidualne dane uwierzytelniające umożliwiające dostęp do elektronicznych kanałów dostępu;
 - 3) gdy do operacji doszło wskutek użycia przez osobę nieuprawnioną utraconych przez użytkownika/pasywnego użytkownika indywidualnych danych uwierzytelniających wydanych mu przez Bank;
 - 4) gdy do operacji doszło z winy użytkownika/pasywnego użytkownika, gdy do operacji doszło wskutek opóźnienia użytkownika/pasywnego użytkownika w wykonaniu obowiązku zastrzeżenia indywidualnej danej uwierzytelniającej opisanych w załączniku nr 3 do niniejszego regulaminu;
 - 5) gdy użytkownik/pasywny użytkownik doprowadził do operacji umyślnie, pomimo zgłoszenia dyspozycji zablokowania dostępu do bankowości elektronicznej lub powiadomienia, o którym mowa w załączniku nr 3 do niniejszego regulaminu;
 - 6) gdy do operacji doszło wskutek postępowania użytkownika/pasywnego użytkownika w sposób sprzeczny ze sposobem postępowania opisanym w *Przewodniku dla klienta*.
3. Bank nie ponosi odpowiedzialności za skutki wynikłe:
 - 1) z tytułu niewykonania dyspozycji, gdy osoba trzecia będąca beneficjentem dyspozycji złożonej w bankowości elektronicznej odmówi przyjęcia w całości lub w części świadczenia stanowiącego przedmiot dyspozycji;
 - 2) z ograniczenia lub zablokowania dostępu do bankowości elektronicznej, jeżeli ograniczenie lub zablokowanie dostępu nastąpiło zgodnie z postanowieniami umowy lub regulaminu.

§ 55

1. Bank nie odpowiada za szkody powstałe z przyczyn niezależnych od Banku spowodowane:
 - 1) działaniem siły wyższej – obejmujące m. in. strajki, katastrofy naturalne, rozruchy, działania wojenne lub
 - 2) decyzją organów władzy publicznej lub przepisem prawa ogólnie obowiązującym;
 - 3) opóźnieniem wynikającym z awarii nienależących do Banku: systemów komputerowych, systemów zasilania, łączy lub sieci telekomunikacyjnych, w tym opóźnieniem wynikającym z działania podmiotów świadczących usługi telekomunikacyjne lub pocztowe;
 - 4) użytkowaniem przez użytkownika systemu wadliwego sprzętu komputerowego lub oprogramowania, do używania którego nie posiadał on wymaganych uprawnień (licencji);
2. Bank nie ponosi odpowiedzialności za:
 - 1) przerwy w świadczeniu usługi spowodowane wystąpieniem siły wyższej;
 - 2) legalność oprogramowania użytkowanego przez użytkownika/pasywnego użytkownika.

§ 56

1. Posiadacz rachunku nie ponosi odpowiedzialności za operacje dokonane instrumentem płatniczym, za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu, przy użyciu czeków, od momentu złożenia dyspozycji zastrzeżenia indywidualnych danych uwierzytelniających/ czeków/instrumentu płatniczego, z zastrzeżeniem ust. 5 i ust. 6.

2. Posiadacza rachunku obciążają operacje dokonane przez użytkowników:
 - 1) instrumentów płatniczych oraz osoby, którym użytkownik udostępnił instrument płatniczy lub ujawnił PIN lub ujawnił indywidualne dane uwierzytelniające;
 - 2) bankowości elektronicznej/pasywnych użytkowników oraz osoby, którym użytkownik /pasywny użytkownik systemu udostępnił indywidualne dane uwierzytelniające;
 - 3) osobę uprawnioną przy użyciu czeków.
3. Posiadacza rachunku obciążają nieautoryzowane transakcje płatnicze do wysokości równowartości w walucie polskiej 50 euro (ustalanej przy zastosowaniu kursu średniego ogłaszanego przez NBP obowiązującego w dniu wykonania transakcji płatniczej), jeśli nieautoryzowana transakcja jest skutkiem:
 - 1) posłużenia się utraconym lub skradzionym instrumentem płatniczym lub
 - 2) przywłaszczenia instrumentu płatniczego.
4. Zasad odpowiedzialności posiadacza rachunku określonych w ust. 3 nie stosuje się w przypadku, gdy:
 - 1) posiadacz rachunku/użytkownik karty/użytkownik nie miał możliwości stwierdzenia utraty, kradzieży lub przywłaszczenia instrumentu płatniczego przed wykonaniem transakcji płatniczej, z wyjątkiem przypadku gdy użytkownik działał umyślnie, lub
 - 2) utrata instrumentu płatniczego przed wykonaniem transakcji płatniczej została spowodowana działaniem lub zaniechaniem ze strony pracownika, agenta lub oddziału Banku lub dostawcy usług technicznych świadczonych na rzecz Banku w celu wspierania świadczenia usług płatniczych.
5. Posiadacz rachunku odpowiada za nieautoryzowane transakcje płatnicze w pełnej wysokości, jeżeli użytkownik karty/użytkownik/użytkownik pasywny doprowadził do nich umyślnie albo w wyniku umyślnego lub będącego skutkiem rażącego niedbalstwa naruszenia co najmniej jednego z obowiązków, o których mowa w załączniku nr 2 i w załączniku nr 3 do niniejszego regulaminu.
6. Posiadacza rachunku obciążają nieautoryzowane transakcje płatnicze dokonane po zastrzeżeniu instrumentu płatniczego/indywidualnych danych uwierzytelniających, jeśli doszło do nich z winy umyślnej odpowiednio użytkownika karty/użytkownika/użytkownika pasywnego.
7. Posiadacza rachunku obciążają operacje dokonane po zastrzeżeniu czeków, jeśli doszło do nich z winy osoby uprawnionej do realizacji czeku.
8. Posiadacz karty ponosi odpowiedzialność za dokonane przy użyciu karty/instrumentów płatniczych i autoryzowane zgodnie z postanowieniami o których mowa w załączniku nr 2 do niniejszego regulaminu:
 - 1) operacje gotówkowe;
 - 2) operacje bezgotówkowe;
 - 3) inne czynności określone w umowie o kartę lub regulaminie.
9. Posiadacz rachunku ponosi pełną odpowiedzialność z tytułu jeszcze nierozliczonych przez Bank transakcji dokonanych wszystkimi instrumentami płatniczymi wydanymi do jego rachunku w przypadku zamknięcia przez niego rachunku.

§ 57

1. Posiadacz rachunku ponosi wyłączną odpowiedzialność za:
 - 1) ujawnienie osobom nieuprawnionym informacji o działaniu **bankowości elektronicznej**, w szczególności informacji na temat instalacji i stosowanych **indywidualnych danych uwierzytelniających**;
 - 2) utratę lub udostępnienie osobom nieuprawnionym wydanych mu **indywidualnych danych uwierzytelniających**;
 - 3) niepowiadomienie Banku o utracie **indywidualnych danych uwierzytelniających**.
3. Posiadacz rachunku ponosi odpowiedzialność za szkodę, jaką Bank poniesie, jeżeli skutek postępowania posiadacza rachunku lub użytkownika systemu/pasywnego użytkownika sprzecznego z umową lub regulaminem:
 - 1) Bank zobowiązany będzie do naprawienia szkody poniesionej przez osobę trzecią;

- 2) Bank zobowiązany będzie - na mocy orzeczenia lub decyzji sądu lub innego organu władzy publicznej - do poniesienia kosztów lub wydatków, których nie musiałby ponieść, gdyby odpowiednio posiadacz rachunku lub użytkownik/pasywny użytkownik postępował zgodnie z postanowieniami umowy i regulaminu;
- 3) na Bank nałożony zostanie na mocy orzeczenia lub decyzji sądu lub innego organu władzy publicznej obowiązek określonego działania lub zaniechania, który nie ciążyłby na Banku, gdyby odpowiednio posiadacz rachunku lub użytkownik/pasywny użytkownik postępował zgodnie z postanowieniami umowy i regulaminu.

Rozdział 12. Zmiana umowy, regulaminu, taryfy lub *Przewodnika dla klienta*

§ 58

1. Wszelkie zmiany **umowy** wymagają formy pisemnej w postaci aneksu, za wyjątkiem:
 - 1) zmiany taryfy;
 - 2) zmiany pakietów związanych z rachunkiem;
 - 3) zmiany wysokości oprocentowania środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku;
 - 4) zmiany regulaminu;dla skuteczności których **umowa** lub regulamin dopuszcza, złożenie oświadczeń w innym trybie lub w innej formie.
2. Nie wymagają aneksu:
 - 1) zmiany danych posiadacza rachunku, użytkownika karty lub użytkownika/pasywnego użytkownika podanych przez te osoby w odpowiedniej umowie lub wniosku;
 - 2) zmiany wysokości dziennego limitu wypłaty gotówki i limitu operacji bezgotówkowych obowiązujące posiadacza rachunku/użytkownika karty;
 - 3) zmiany wysokości limitów operacji w elektronicznych kanałach dostępu;
 - 4) zmiany sposobu generowania i udostępniania zestawień operacji dokonanych przy użyciu karty;
 - 5) zmiany formy i częstotliwości otrzymywania wyciągów;
 - 6) **zmiany zakresu usług w ramach pakietu SMS;**
 - 7) inne zmiany czy dyspozycje udostępnione za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu wskazane w *Przewodniku dla klienta*.
3. Zmiany wprowadzone przez posiadacza rachunku/użytkownika karty/użytkownika, o których mowa w ust. 2, wymagają złożenia przez niego pisemnego oświadczenia, podpisanego zgodnie z wzorem podpisu zawartym w karcie wzorów podpisów lub umowie i dostarczenie go do placówki Banku lub złożenia oświadczenia w postaci elektronicznej, za pośrednictwem elektronicznych kanałów dostępu, w przypadku udostępnienia przez Bank takiej możliwości².
4. O dokonanej zmianie, o której mowa w ust. 2, Bank informuje posiadacza rachunku w sposób odpowiedni dla formy wniosku złożonego przez posiadacza rachunku, użytkownika karty lub użytkownika.
5. **O wprowadzonych zmianach, o których mowa w ust. 2 pkt 6, Bank zawiadamia posiadacza rachunku:**
 - 1) **w formie pisemnej – na adres do korespondencji podany przez posiadacza w umowie bądź wniosku lub**
 - 2) **w postaci elektronicznej – w sposób właściwy dla danego rodzaju elektronicznego kanału dostępu.**
6. **Aktualną treść Przewodnika, o której mowa w ust. 2 pkt 6, Bank zamieszcza na stronie internetowej oraz udostępnia klientom w placówkach Banku.**

§ 59

1. Bank ma prawo do zmiany czasu pracy placówek Banku, a także zmiany siedziby lub dowolnej placówki Banku.
2. O zmianie czasu pracy Bank powiadamia posiadacza rachunku w formie komunikatu w placówce Banku oraz na stronie internetowej Banku.

² O udostępnieniu usługi Bank powiadomi posiadacza rachunku/użytkownika karty/użytkownika w odrębnym komunikacie

3. W przypadku zmiany adresu siedziby lub dowolnej placówki Banku stosuje się postanowienia ust. 2.

§ 60

1. Bank ma prawo do zmiany terminów realizacji dyspozycji płatniczych w następujących przypadkach:
 - 1) zmiany czasu pracy placówek Banku;
 - 2) zmiany harmonogramu przebiegów realizacji zleceń płatniczych w systemie rozliczeń międzybankowych;
 - 3) jeżeli konieczność zmiany wynika z innych okoliczności niezależnych od Banku.
2. Bank ma prawo do zmiany numeracji rachunków z przyczyn technicznych oraz zmian przepisów prawa w zakresie numeracji rachunków bankowych zgodnych ze standardami międzynarodowymi.
3. Zmiany, o których mowa w ust. 1 i 2, podlegają ogólnym zasadom przewidzianym dla zmiany regulaminu.

§ 61

1. Bank ma prawo zmiany niniejszego regulaminu w przypadku:
 - 1) wprowadzenia zmian w powszechnie obowiązujących przepisach prawa regulujących działalność sektora bankowego lub świadczenie przez banki usług, w tym zmiany obowiązujących Bank zasad dokonywania czynności bankowych lub czynności faktycznych związanych z działalnością bankową, w zakresie dotyczącym usług określonych regulaminem;
 - 2) wprowadzenie nowej interpretacji przepisów regulujących działalność sektora bankowego lub świadczenie przez banki usług wynikającej z orzeczeń sądów, w tym sądów Wspólnoty Europejskiej, decyzji, rekomendacji lub zaleceń Narodowego Banku Polskiego, Komisji Nadzoru Finansowego lub innych właściwych w tym zakresie organów lub urzędów kontrolnych, w tym organów i urzędów Unii Europejskiej, w zakresie dotyczącym usług określonych regulaminem;
 - 3) zmiany obowiązujących Bank zasad wydawania instrumentów płatniczych i wykonywania operacji przy ich użyciu, wskutek zmian wprowadzonych przez którąkolwiek organizację płatniczą, w zakresie dotyczącym usług określonych regulaminem dotyczącym instrumentów płatniczych;
 - 4) dostosowanie do koniecznych zmian w systemach teleinformatycznych lub telekomunikacyjnych Banku lub innych podmiotów, z usług których Bank korzysta lub będzie korzystać przy wykonywaniu czynności bankowych lub czynności faktycznych związanych z działalnością bankową, w zakresie dotyczącym usług określonych regulaminem;
 - 5) zmiany rozwiązań organizacyjno-technicznych dotyczących wykonywania przez Bank czynności bankowych lub czynności faktycznych związanych z działalnością bankową, w szczególności mających na celu wzrost bezpieczeństwa danych objętych tajemnicą bankową, w zakresie dotyczącym usług określonych regulaminem;
 - 6) zmiany zakresu lub formy realizacji czynności bankowych lub czynności faktycznych związanych z działalnością bankową, w zakresie dotyczącym usług określonych regulaminem;
 - 7) zmiany oferowanych przez Bank usług, w tym zmiany dotyczące świadczenia usług w zakresie prowadzenia rachunków bankowych, wydawania instrumentów płatniczych i wykonywania operacji przy ich użyciu.
2. *Przewodnik dla klienta* stanowi instrukcję użytkowania i nie wymaga powiadamianie klienta o wprowadzanych zmianach w trybie przewidzianym dla regulaminu; aktualna treść *Przewodnika dla klienta* zamieszczona jest na stronie internetowej Banku.

§ 62

1. Bank ma prawo do zmiany oprocentowania rachunków oprocentowanych według zmiennej stopy procentowej, w trakcie trwania umowy w terminie do 6 miesięcy od zmiany którejkolwiek z wymienionych przesłanek:

- 1) zmiany o co najmniej 0,10 punktu procentowego stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego ustalanych przez Radę Polityki Pieniężnej w stosunku do ostatnio ogłoszonej wartości;
- 2) zmiany o co najmniej 0,10 punktu procentowego jednej ze stóp WIBID 3M, WIBID 6M;
- 3) zmiany wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszanego przez GUS, o co najmniej 0,2 punktu procentowego w stosunku do analogicznego miesiąca poprzedniego roku.
2. Zmiana wysokości oprocentowania będzie zgodna z kierunkiem zmiany przesłanki będącej podstawą do dokonania zmiany przez Bank.
3. Zmiana wysokości oprocentowania może nastąpić maksymalnie o wartość równą trzykrotności zaistniałej zmiany przesłanki będącej podstawą do dokonania zmiany przez Bank.
4. Jeśli zmiana oprocentowania jest korzystniejsza dla Posiadacza rachunku, wówczas Bank informuje Posiadacza o dokonanej zmianie bez uprzedzenia, nie stosując trybu określonego w § 64, poprzez zamieszczenie informacji na stronie internetowej Banku.
5. Bank zmienia stawkę bazową, w trakcie trwania umowy, w razie:
 - 1) rezygnacji właściwej instytucji ze stosowania lub publikowania stawek bazowych będących częścią składową stopy procentowej środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku w Banku;
 - 2) zaprzestania publikowania przez powszechnie dostępne środki przekazu stawki bazowej stosowanej przez Bank.

§ 63

1. **Bank ma prawo do zmiany wysokości stawek pobieranych prowizji i opłat (taryfy), w trakcie trwania umowy, w terminie do 6 miesięcy od dnia zaistnienia choć jednej z wymienionych przesłanek:**
 - 1) **zmieni się którykolwiek ze wskaźników wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny, o co najmniej 0,10 punktu procentowanego w stosunku do poprzednio obowiązujących wskaźników w analogicznym okresie, przy czym w przypadku zmiany więcej niż jednego wskaźnika podstawą do zmiany jest wskaźnik o najwyższej wartości zmiany;**
 - 2) **zmieni się wysokość przeciętnego, miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, publikowanego przez Główny Urząd Statystyczny – o co najmniej 1% w stosunku do poprzednio obowiązującego w analogicznym okresie;**
 - 3) **zmienią się ceny energii, ceny połączeń telekomunikacyjnych, usług pocztowych, koszty obsługi rozliczeń transakcji, rozliczeń międzybankowych i innych kosztów ponoszonych przez Bank na rzecz instytucji zewnętrznych, których dotyczą opłaty i prowizje – o co najmniej 1% w stosunku do poprzednio obowiązującej ceny w analogicznym okresie (rocznym, kwartalnym lub miesięcznym);**
 - 4) **zostaną zmienione, uchylone lub wprowadzone nowe powszechnie obowiązujące przepisy prawa, o ile w ich wyniku i w celu dostosowania się do nich, konieczna stała się zmiana Taryfy;**
 - 5) **zmieni się lub pojawi nowa interpretacja powszechnie obowiązujących przepisów prawa na skutek orzeczeń sądów lub uchwał, decyzji, rekomendacji, stanowisk lub innych aktów wydawanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, Narodowy Bank Polski, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Bankowy Fundusz Gwarancyjny lub organy władzy publicznej, o ile w ich wyniku i w celu dostosowania się do nich, konieczna stała się zmiana Taryfy;**
 - 6) **zostaną wprowadzone nowe produkty lub usługi, przy czym ta zmiana będzie dotyczyła ustanowienia nowych opłat lub prowizji dla udostępnianych nowych produktów lub usług albo kiedy zostaną wycofane produkty lub usługi, a wówczas zmiana będzie dotyczyła produktów lub usług wycofanych;**
 - 7) **nastąpi rozszerzenie lub zmiana funkcji produktów lub usług;**

2. Zmiany będą polegać na podwyższeniu lub obniżeniu stawki prowizji lub opłat, zgodnie z kierunkiem zmian wskaźników lub kosztów, o których mowa w ust. 1 pkt 1)-3), o nie więcej niż dwukrotność dotychczas obowiązującej stawki lub prowizji, z zastrzeżeniem iż nie dotyczy to przypadków podwyższenia opłat lub prowizji, których wartość wynosiła 0 złotych lub 0%.
3. Zmiany Taryfy nie będą dokonywane częściej niż raz na kwartał.
4. Zmiany Taryfy będą przeprowadzane w trybie wskazanym w § 64.
5. **Niezależnie od okoliczności wskazanych w ust. 1 Bank w każdym czasie ma prawo dokonać zmian w taryfie:**
 - 1) **opłat i prowizji polegających na ich obniżeniu, zmianach warunków ich pobierania na korzystniejsze dla klienta lub zaprzestaniu ich pobierania,**
 - 2) **gdy zostaną dostrzeżone, wymagające sprostowania omyłki pisarskie, rachunkowe, lub zaistnieje konieczność wprowadzenia zmian porządkowych, które nie wpływają na wysokość opłat i prowizji,**
 - 3) **polegających na zmianie nazwy produktu lub usługi, w tym nazwy marketingowej, która nie wpływa na wysokość opłat i prowizji**

W takim przypadku nie stosuje się trybu zmiany Taryfy wskazanego w § 64, a zmieniona taryfa jest publikowana na stronie internetowej Banku oraz dostępna w placówkach Banku.

§ 64

1. Bank zawiadamia posiadacza rachunku o dokonanej, w trakcie trwania **umowy**, zmianie na co najmniej 1 miesiąc przed proponowaną datą jej wejścia w życie:
 - 1) wysokości oprocentowania, w wyniku której następuje obniżenie oprocentowania środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku;
 - 2) rodzaju stawki bazowej;
 - 3) wysokości marży Banku;
 - 4) taryfy;
 - 5) regulaminu. z zastrzeżeniem, iż wprowadzenie do oferty Banku nowego produktu lub usługi nie wymaga powiadomienia posiadacza rachunku o zmianie regulaminu w tym zakresie.
2. Zawiadomienie o zmianach, o których mowa w ust. 1, Bank wysyła:
 - 1) w formie pisemnej, na adres do korespondencji podany przez posiadacza rachunku lub
 - 2) w formie elektronicznej w sposób właściwy dla danego rodzaju elektronicznego kanału dostępu.
3. Zawiadomienie o zmianach, o których mowa w ust. 1, Bank wysyła w postaci elektronicznej, jeżeli posiadacz rachunku wyrazi zgodę na otrzymywanie od Banku w takiej postaci informacji o dokonanych przez Bank zmianach.
4. **Niezależnie od postanowień ust. 2, Bank może zamieścić zawiadomienie opisane w ust. 1, w postaci komunikatu wywieszanego w placówkach Banku lub zamieszczanego na stronie internetowej Banku.**
5. Jeżeli przed proponowanym dniem wejścia w życie zmian posiadacz rachunku nie dokona wypowiedzenia umowy lub nie zgłosi sprzeciwu, uznaje się, że zmiany zostały przyjęte i obowiązują strony od dnia wskazanego w zawiadomieniu o wprowadzonej zmianie.
6. Bank zawiadamiając o zmianach, o których mowa w ust. 1, powiadamia jednocześnie posiadacza rachunku, że:
 - 1) jeżeli przed proponowaną datą wejścia w życie zmian posiadacz rachunku nie złoży sprzeciwu wobec tych zmian, zmiany obowiązują od dnia wskazanego w zawiadomieniu o wprowadzonej zmianie;
 - 2) posiadacz rachunku ma prawo, przed datą wejścia w życie zmian, wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym bez ponoszenia opłat;
 - 3) w przypadku, gdy posiadacz rachunku złoży sprzeciw, o którym mowa w pkt 1, i nie wypowie umowy, umowa **ulega rozwiązaniu** z dniem poprzedzającym dzień wejścia w życie proponowanych zmian, bez ponoszenia opłat.
7. Posiadacz może złożyć oświadczenie o odmowie przyjęcia zmian, o których mowa w ust. 5, w postaci elektronicznej przy użyciu elektronicznych kanałów dostępu, pod warunkiem

zapewnienia prawidłowej identyfikacji posiadacza rachunku, jeżeli składanie takich oświadczeń mieści się w udostępnionym przez Bank zakresie funkcjonalności usługi.

8. Wypowiedzenie umowy lub złożenie sprzeciwu oznacza jedynie wypowiedzenie lub wygaśnięcie jej w części dotyczącej rachunku, którego dotyczą zmiany wskazane przez Bank w zawiadomieniu, chyba że posiadacz rachunku wyraźnie zaznaczy w swoim oświadczeniu, iż wypowiada umowę w całości.
9. W razie sprzeciwu, o którym mowa w ust. 6 pkt 3, złożonego przez posiadacza rachunku w odniesieniu do rachunku lokaty, do końca okresu umownego strony związane są postanowieniami w brzmieniu obowiązującym przed wprowadzeniem zmian.
10. Wypowiadając umowę lub składając sprzeciw posiadacz rachunku zobowiązany jest do zadysponowania środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku.
11. W przypadku niezadysponowania środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku lub nie złożenia dyspozycji, o której mowa w ust. 10, środki pieniężne zgromadzone na rachunku są, po rozwiązaniu lub wygaśnięciu umowy w całości lub w części dotyczącej rachunku bankowego, przeksięgowane na nieoprocentowany rachunek techniczny.
12. Jeżeli, w terminie określonym w ust. 5, posiadacz rachunku nie odmówi przyjęcia wprowadzonej przez Bank zmiany, uznaje się, że zmiana została przez niego przyjęta i obowiązuje strony od dnia wskazanego w zawiadomieniu o wprowadzonej zmianie.
13. Postanowień ust. 1-12 nie stosuje się do zmiany oprocentowania rachunków oprocentowanych według zmiennej stopy procentowej stanowiącej sumę stawki bazowej oraz marży Banku, jeżeli zgodnie z umową wysokość oprocentowania rachunku zmienia się wraz ze zmianą wskazanej stawki bazowej a nie ulega zmianie wysokość marży Banku.

Rozdział 13. Wyciągi z rachunku

§ 65

1. Bank informuje posiadacza o wysokości salda i dokonywanych na rachunku operacjach, sporządzając wyciągi na koniec miesiąca lub w innych terminach i w sposób uzgodniony z posiadaczem rachunku, nie rzadziej jednak niż raz w miesiącu.
2. Wyciąg zawiera następujące informacje:
 - 1) dane umożliwiające identyfikację transakcji płatniczej oraz w określonych przypadkach odbiorcę i w stosownych przypadkach płatnika;
 - 2) kwotę transakcji płatniczej w walucie, której obciążono/uznano rachunek lub walucie w której zostało złożone zlecenie płatnicze;
 - 3) kwotę opłat i prowizji,
 - 4) kwotę naliczonych odsetek;
 - 5) kurs walutowy zastosowany w danej transakcji przez Bank oraz o kwocie transakcji przed/po przeliczeniu walut jeśli transakcja wiązała się z przeliczeniem waluty;
 - 6) datę transakcji oraz dacie waluty zastosowanej przy obciążaniu rachunku,
 - 7) czy środki zgromadzone na rachunku chronione są przez obowiązkowy system gwarantowania depozytów.
3. W razie korzystania z elektronicznych kanałów dostępu, Bank może udostępnić posiadaczowi wyciągi z rachunku w formie i w sposób właściwy dla danego rodzaju kanału dostępu; w takim przypadku posiadacz zobowiązany jest pobrać wyciąg za pośrednictwem tego kanału i dokonać jego archiwizacji we własnym zakresie.
4. Bank może udostępnić wyciągi z rachunku w postaci elektronicznej, przesyłając je na adres elektroniczny wskazany przez posiadacza rachunku; w takim przypadku posiadacz zobowiązany jest pobrać wyciąg za pośrednictwem tego kanału i dokonać jego archiwizacji we własnym zakresie.
5. W przypadku, gdy posiadacz zobowiązał się do odbierania wyciągów bankowych w placówce Banku prowadzącej rachunek, nieodebrane wyciągi przechowywane są przez okres 3 miesięcy od daty ich sporządzenia; po upływie tego okresu nieodebrane wyciągi bankowe są niszczone.
6. Posiadacz rachunku powinien sprawdzać na bieżąco prawidłowość, podanych w wyciągu, operacji i wysokości salda rachunku.

7. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek nieprawidłowości, w tym nieautoryzowanych, niewykonanych lub nienależycie wykonanych transakcji płatniczych posiadacz rachunku zobowiązany jest złożyć reklamację na zasadach określonych w § 48.
8. W razie ujawnienia mylnego księgowania, spowodowanego błędem technicznym, placówka Banku prowadząca rachunek ma prawo dokonać sprostowania we własnym zakresie.
9. Podjęcie mylnie zaksięgowanych kwot spowoduje odpowiedzialność cywilną posiadacza rachunku.

Rozdział 14. Rozwiązanie i wygaśnięcie umowy

§ 66

1. Umowa ramowa ulega rozwiązaniu w przypadku:
 - 1) wypowiedzenia jej przez którąkolwiek ze stron – z upływem ostatniego dnia okresu wypowiedzenia;
 - 2) porozumienia stron – w terminie określonym przez strony;
 - 3) złożenia sprzeciwu, o którym mowa w § 64 ust. 6 pkt 3 i braku wypowiedzenia umowy przez posiadacza rachunku - z dniem poprzedzającym dzień wejścia w życie proponowanych zmian;
 - 4) w przypadku umowy zawartej na czas określony z upływem okresu, na jaki została zawarta;
2. Umowa wygasa w całości w przypadku:
 - 1) śmierci posiadacza rachunku (osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą, niewpisanego do CEIDG/rolnika) - z chwilą powzięcia przez Bank informacji o śmierci posiadacza;
 - 2) jeżeli w ciągu 24 miesięcy od dnia odpowiednio zawarcia umowy lub likwidacji ostatniego rachunku posiadacz nie otworzył żadnego rachunku – z upływem tego terminu;
 - 3) śmierci posiadacza rachunku (osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą na podstawie wpisu do CEIDG):
 - a) w przypadku nieustanowienia zarządu sukcesyjnego - z upływem dwóch miesięcy od dnia śmierci posiadacza rachunku lub z chwilą powzięcia przez Bank informacji o śmierci posiadacza rachunku, w zależności od tego, które ze zdarzeń będzie późniejsze;
 - b) w przypadku ustanowienia zarządu sukcesyjnego – z chwilą powzięcia przez Bank informacji o wygaśnięciu zarządu sukcesyjnego,
 - c) w przypadku śmierci współposiadacza rachunku będącego współnikiem dwuosobowej spółki cywilnej - w razie rozwiązania spółki cywilnej, z chwilą powzięcia przez Bank informacji o rozwiązaniu umowy spółki,
3. W razie likwidacji lub ustania bytu prawnego posiadacza rachunku będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną, której odrębne przepisy przyznają zdolność prawną, zarówno Bank jak i posiadacz rachunku mogą wypowiedzieć/rozwiązać za porozumieniem umowę rachunku lub kilku rachunków prowadzonych w ramach Umowy ramowej bez wypowiedzania/rozwiązania Umowy ramowej.
4. Umowa rachunku lokaty ulega rozwiązaniu nadto w przypadku:
 - 1) wypłaty przez posiadacza rachunku środków zgromadzonych na rachunku przed upływem okresu umownego - z dniem podjęcia środków pieniężnych z rachunku;
 - 2) z dniem upływu pierwszego okresu umownego lokaty, który przypada po upływie okresu wypowiedzenia – w razie wypowiedzenia umowy w tej części przez Bank.
5. Umowa rachunku innego niż rachunek lokaty ulega rozwiązaniu nadto, jeżeli w ciągu 24 miesięcy nie dokonano na rachunku żadnych obrotów, poza dopisywaniem odsetek, a stan środków pieniężnych na tym rachunku nie przekracza kwoty minimalnej określonej w umowie lub regulaminie – z upływem ostatniego dnia drugiego roku.
6. W przypadku wypowiedzenia umowy ramowej lub umów rachunków otwartych na czas określony, rachunki te nie ulegają odnowieniu w okresie wypowiedzenia.
7. Umowa rachunku otwartego na czas określony wygasa z upływem okresu umownego.

8. Zobowiązanie Banku do udostępnienia usług bankowości elektronicznej oraz usług związanych z kartami płatniczymi oraz innymi instrumentami płatniczymi wygasa z dniem śmierci posiadacza rachunku.

§ 67

1. Posiadacz rachunku może wypowiedzieć umowę:
 - 1) **rachunku lokaty** – w każdym czasie, ze skutkiem natychmiastowym;
 - 2) **ramową/rachunku innego niż rachunek lokaty** – z zachowaniem 1-miesięcznego terminu wypowiedzenia.
2. Wypowiedzenie umowy rachunku rozliczeniowego obejmuje również prowadzony dla danego rachunku rozliczeniowego rachunek VAT, jeżeli:
 - 1) jest to jedyny rachunek VAT, a Bank nie prowadzi dla posiadacza innych rachunków rozliczeniowych
 - 2) wyłącznie do tego rachunku rozliczeniowego prowadzony był odrębny rachunek VAT.
3. Posiadacz rachunku nie może złożyć dyspozycji zamknięcia jedynego rachunku VAT bez wypowiedzenia umowy rachunku rozliczeniowego.
4. Rachunek VAT nie może zostać zamknięty jeżeli jest prowadzony, oprócz zamykanego rachunku rozliczeniowego także dla innego rachunku rozliczeniowego.
5. Strony odpowiednio w **umowie ramowej** mogą ustalić inny, niż określony w ust. 1 pkt 2, termin wypowiedzenia.
6. Wypowiedzenie **umowy ramowej/umowy rachunku** wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.

§ 68

Po upływie okresu wypowiedzenia, Bank zastrzega niewykorzystane blankiety czekowe, чеки, instrumenty płatnicze, indywidualne dane uwierzytelniające oraz blokuje dostęp dla wszystkich użytkowników bankowości elektronicznej.

§ 69

1. Bank może wypowiedzieć **umowę** wyłącznie z ważnych powodów, z zachowaniem 1-miesięcznego terminu wypowiedzenia, z zastrzeżeniem ust. 3.
2. Za ważne powody uprawniające Bank do wypowiedzenia **umowy** uważa się:
 - 1) podanie przez posiadacza nieprawdziwych informacji przy zawieraniu umowy;
 - 2) naruszenia przez posiadacza postanowień umowy, postanowień niniejszego regulaminu lub niedokonania spłat należnych Bankowi prowizji, opłat czy innych należności;
 - 3) gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że posiadacz wykorzystuje lub ma zamiar wykorzystać działalność Banku w celu ukrycia działań przestępczych lub dla celów mających związek z przestępstwem o charakterze skarbowym, ekonomicznym, gospodarczym lub terrorystycznym;
 - 4) niedostarczenie przez posiadacza/pełnomocnika informacji lub dokumentów umożliwiających Bankowi zastosowanie środków bezpieczeństwa finansowego zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
 - 5) wykorzystanie rachunku przez posiadacza/pełnomocnika do wprowadzania do obrotu wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz finansowania terroryzmu;
 - 6) objęcie posiadacza/pełnomocnika bądź strony transakcji realizowanej na rachunku krajowymi bądź międzynarodowymi sankcjami, lub embargami ustanowionymi przez Unię Europejską lub Organizację Narodów Zjednoczonych;
 - 7) udostępniania założonych rachunków osobom trzecim, bez zgody i wiedzy Banku;
 - 8) uzasadnione podejrzenie lub stwierdzenie fałszerstwa instrumentu płatniczego, umyślnego doprowadzenia do nieautoryzowanej transakcji płatniczej lub naruszenie zasad jej użytkowania;
 - 9) udostępnianie instrumentu płatniczego i PIN osobom nieuprawnionym;
 - 10) udostępnianie indywidualnych danych uwierzytelniających osobom nieuprawnionym;

- 11) brak obrotów przez nieprzerwany okres 6 miesięcy, poza okresowym dopisywaniem odsetek oraz pobieraniem prowizji (np. za prowadzenie rachunku);
 - 12) dysponowanie rachunkiem przez posiadacza niezgodnie z jego przeznaczeniem;
 - 13) niespełnienie obowiązków, o których mowa w §4 ust. 2;
 - 14) brak zgłoszenia do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych lub niedokonania aktualizacji informacji o beneficjentach rzeczywistych;
3. W przypadku określonym w ust. 2 pkt 1 i pkt 3 – 6 i pkt 8-9 oraz pkt 13, Bank może wypowiedzieć umowę w terminie natychmiastowym.
 4. W przypadku, gdy na podstawie umowy ramowej prowadzony jest więcej niż jeden rachunek, wówczas Bank może wypowiedzieć tylko umowę rachunku, nie wypowiadając umowy ramowej, z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia, w przypadku:
 - 1) określonym w ust. 2 pkt 7-12;
 - 2) niespłacenia przez posiadacza rachunku powstałej na tym rachunku należności przeterminowanej wraz z należnymi odsetkami w wyznaczonym przez Bank terminie.
 5. O powstaniu wymagalnej należności i obowiązku jej spłaty Bank informuje posiadacza pisemnie listem zwykłym nie wcześniej niż w 7 dniu braku spłaty. W przypadku dalszego utrzymywania się niespłaconej należności, nie wcześniej niż w 30 dniu braku spłaty, Bank wysyła posiadaczowi wezwanie do zapłaty w terminie 7 dni listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. Brak spłaty należności w terminie 7 dni od otrzymania wezwania przez posiadacza uprawnia Bank do wypowiedzenia umowy rachunku.
 6. Wypowiedzenie umowy Bank przesyła posiadaczowi rachunku na podany przez niego adres do korespondencji.
 7. Wypowiadając umowę Bank wzywa posiadacza rachunku odpowiednio do:
 - 1) uregulowania należności wobec Banku, w tym wszelkich należności z tytułu transakcji przeprowadzonych przy użyciu karty – jeśli były wydane do rachunku – wraz z należnymi Bankowi odsetkami, opłatami i prowizjami;
 - 2) wskazania sposobu zadysponowania środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku.
 8. W przypadku rozwiązania umowy z powodu jej nienależytego wykonania przez posiadacza rachunku będącego posiadaczem karty lub użytkownikiem, Bank ma prawo przekazać informacje o nim w zakresie określonym w art. 12a ust. 2 pkt 1 ustawy o usługach płatniczych innym wydawcom instrumentów płatniczych; powyższe informacje może udostępniać wydawcom instrumentów płatniczych i gromadzić w tym celu instytucja utworzona na podstawie art. 105 ust. 4 – Prawo bankowe.

§ 70

1. Posiadacz rachunku zobowiązany jest wskazać Bankowi sposób zadysponowania saldem rachunku, jeżeli doszło do wypowiedzenia umowy w całości lub w części dotyczącej tego rachunku.
2. Po rozwiązaniu lub wygaśnięciu umowy środki pieniężne, co do których posiadacz nie złożył dyspozycji, o której mowa w ust. 1, podlegają przeksięgowaniu przez Bank na nieoprocentowany rachunek techniczny.
3. Przed zamknięciem rachunku rozliczeniowego, wypłata salda z rachunku VAT może nastąpić na:
 - 1) inny rachunek VAT prowadzony przez Bank dla posiadacza rachunku i przez niego wskazany
 - 2) rachunek rozliczeniowy, dla którego prowadzony jest dany rachunek VAT, na podstawie postanowienia właściwego organu wydanego zgodnie z ustawą VAT.
4. Rachunek rozliczeniowy i prowadzony dla niego rachunek VAT zostają zamknięte, a środki z rachunku VAT Bank przekazuje zgodnie z dyspozycją posiadacza rachunku, z zastrzeżeniem obowiązujących przepisów prawa na: rachunek rozliczeniowy lub inny rachunek VAT albo rachunek techniczny. Przy czym rachunek rozliczeniowy i prowadzony dla niego rachunek VAT nie mogą zostać zamknięte, do momentu aż saldo na rachunku VAT nie będzie równe zeru.

§ 71

W razie rozwiązania lub wygaśnięcia umowy ramowej lub umowy rachunku, do którego wydano kartę lub karty, Bank zastrzega wszystkie wydane do rachunku karty.

§ 72

1. Bank blokuje dostęp użytkowników do bankowości elektronicznej oraz zastrzega indywidualne dane uwierzytelniające i instrumenty płatnicze w przypadku:
 - 1) rozwiązania lub wygaśnięcia umowy/umowy rachunku;
 - 2) śmierci posiadacza rachunku – (osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą/rolnika) z chwilą powzięcia przez Bank informacji o śmierci posiadacza.
2. W przypadkach przewidzianych w ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu oraz w ustawie Prawo bankowe, Bank ma prawo do:
 - 1) blokady dostępu użytkownika do rachunku/rachunków;
 - 2) do niewykonania operacji lub zamrożenia wartości majątkowych;
 - 3) blokowania dostępu do bankowości elektronicznej oraz zastrzegania indywidualnych danych uwierzytelniających i instrumentów płatniczych.

Rozdział 15. Postanowienia końcowe

§ 73

1. O ile umowa nie stanowi inaczej, wszelką korespondencję skierowaną przez Bank uważa się za doręczoną w dniu jej otrzymania przez posiadacza rachunku³.
2. Jeżeli pisma wysłane przez Bank na ostatni wskazany przez posiadacza rachunku adres nie zostaną podjęte przez posiadacza rachunku niezwłocznie, uznaje się je za doręczone z dniem awizowania na ten adres⁴.
3. Posiadacz rachunku zobowiązany jest do niezwłocznego informowania na piśmie o każdej zmianie adresu miejsca zamieszkania lub siedziby, pod rygorem - w stosunku do osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – skutków doręczenia określonych w ust. 2.
4. Wszelką korespondencję skierowaną przez posiadacza rachunku do Banku uważa się za doręczoną w chwili jej otrzymania przez Bank.
5. Posiadacz rachunku zobowiązuje się do:
 - 1) niezwłocznego zawiadomienia Banku o zmianach danych mających wpływ na wykonanie umowy oraz niniejszego regulaminu, w szczególności o zmianach dotyczących statusu klienta instytucjonalnego;
 - 2) udzielania na prośbę Banku wyjaśnień w sprawach związanych z operacjami na rachunku.

§ 74

Nie mają zastosowania postanowienia Działu II i Działu III ustawy o usługach płatniczych w zakresie dozwolonym ustawą o usługach płatniczych oraz postanowienia art. 3a ust. 5 i 6 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/518 z dnia 19 marca 2019 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 924/2009 w odniesieniu do niektórych opłat za płatności transgraniczne w Unii i opłat za przeliczenie waluty, o ile umowa lub regulamin nie stanowią inaczej.

§ 75

Niniejszy regulamin na podstawie art. 109 ust. 2 Prawa bankowego jest wiążący dla stron.

³ Zapis nie dotyczy osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w tym rolników i wspólników spółek cywilnych.

⁴ Zapis nie dotyczy osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w tym rolników i wspólników spółek cywilnych.